

NWA Do-ReACT: **Doorontwikkeling en Regulatoire Acceptatie van Chemische Testmodellen**

Proefdiervrije testmethoden voor de veiligheidsbeoordeling van chemische stoffen

Call for proposals

Inhoudsopgave

1	Inleiding	1
1.1	Achtergrond	1
1.2	Beschikbaar budget	2
1.3	Indieningsdeadline(s)	2
2	Doel	3
2.1	Maatschappelijk probleem	3
2.2	Doelstelling van het programma	4
2.3	Inhoudelijk kader	5
2.4	Maatschappelijke impact	10
2.5	Consortiumvorming	11
3	Voorwaarden voor aanvragers	13
3.1	Wie kan aanvragen	13
3.2	Wat kan worden aangevraagd	18
3.3	Het opstellen en indienen van de aanvraag	19
3.4	Indieningsvoorwaarden	21
3.5	Subsidievoorwaarden	21
4	Beoordelingsprocedure	26
4.1	De San Francisco Declaration (DORA)	26
4.2	Procedure	26
4.3	Criteria	30
5	Subsidieverplichtingen	32
5.1	Inhoudelijke monitoring	32
5.2	Verantwoording en afsluiting	32
5.3	Programma activiteiten	32
5.4	Datamanagement	33
5.5	Intellectueel eigendom en consortiumovereenkomst	33
5.6	Maatschappelijk verantwoord licentiëren	34
5.7	Begeleidingscommissie	34
5.8	Open Access	34
6	Contact en overige informatie	36
6.1	Contact	36
6.2	Overige informatie	36
7	Bijlagen	37
7.1	Toelichting op budgetmodules	37
7.2	Indexering	43
7.3	Erkende onderzoekorganisaties	43
7.4	Definities Technology Readiness Levels	44

1 Inleiding

In deze Call for proposals leest u hoe de aanvraagprocedure is ingericht voor de subsidieronde 'NWA Do-ReACT'. Deze Call for proposals valt onder de verantwoordelijkheid van de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO).

U vindt in deze Call for proposals achtereenvolgens informatie over het doel van dit programma (hoofdstuk 2), de voorwaarden voor de subsidieaanvraag (hoofdstuk 3) en hoe uw aanvraag wordt beoordeeld (hoofdstuk 4). Deze informatie heeft u nodig om een aanvraag voor subsidie te kunnen indienen. In hoofdstuk 5 vindt u de subsidieverplichtingen die van toepassing zijn in geval van toewijzing. In hoofdstuk 6 staan de contactgegevens en in hoofdstuk 7 de bijlagen.

1.1 Achtergrond

Wat wil Nederland weten? Vanuit die gedachte is de Nationale Wetenschapsagenda (NWA) door een innovatief proces met de inbreng van burgers en wetenschappers tot stand gekomen: elke Nederlander kreeg de kans om online vragen aan de wetenschap te stellen. Deze oproep leverde maar liefst 11.700 vragen op, over de meest uiteenlopende onderwerpen. Deze zijn gebundeld in 140 grote vraagstukken, de zogeheten 'clustervragen'. Rond deze clustervragen zijn vanuit onderzoekers en maatschappelijke organisaties 25 netwerken ontstaan, die de naam NWA-routes kregen. Deze netwerken kregen een eigen routemanagement en ontwikkelen, geïnspireerd door de clustervragen in de NWA-agenda, kennisagenda's, organiseren bijeenkomsten en communicatieactiviteiten. De 25 NWA-routes en bijbehorende clustervragen zijn te vinden via [Routes | NWO](#).

De NWA omvat complexe vraagstukken waar samenwerking tussen onderzoekers vanuit verschillende disciplinaire achtergronden en kennisorganisaties en maatschappelijke (publieke en private) organisaties meerwaarde heeft. Hierin stroomt nieuwe kennis door van onderzoeker naar gebruiker en nieuwe vragen vanuit de praktijk en de samenleving vinden een ingang in nieuw onderzoek. Het NWA-programma stimuleert daarom samenwerking tussen verschillende partners in de overtuiging dat men meer kan bereiken met elkaar dan ieder afzonderlijk.

De kernelementen van de NWA zijn:

- De Nationale Wetenschapsagenda die gevormd wordt door de 140 clustervragen en de 25 routes;
- Kennisketenbrede¹ en interdisciplinaire consortia, waarin onderzoekers vanuit verschillende disciplinaire achtergronden en kennisorganisaties en maatschappelijke (publiek en private) organisaties en (waar relevant) burgers samenwerken aan de complexe vraagstukken;
- Maatschappelijke organisaties, samenleving en burgers hebben een duidelijke rol in het onderzoek;
- Het in dialoog en interactie delen van de resultaten met de samenleving.

De uitvoering van het programma voor de Nationale Wetenschapsagenda is door het ministerie van OCW in 2018 belegd bij NWO. De NWA omvat vier programmalijnen²:

1. [Onderzoek op Routes door Consortia \(ORC\)](#);
2. [Thematische programmering waarin wordt samengewerkt met overheden](#);
3. [Vernieuwingen en netwerken](#);
4. [Wetenschapscommunicatie en outreach](#).

¹ De brede kennisketen omvat een diversiteit aan publieke kennisinstellingen zoals hogescholen, universiteiten, NWO- en KNAW-instituten, universitair medisch centra en TO2-instituten.

² Meer informatie over de verschillende programmalijnen is te vinden via [Nationale Wetenschapsagenda | NWO](#).

Deze Call for proposals subsidieronde 'NWA Do-ReACT' wordt gerealiseerd in het kader van programmalijn 2. Bij deze Call for proposals zijn de ministeries van Infrastructuur en Waterstaat, van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur en van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap de initiatiefnemers.

Voor deze NWA Call for proposals is de raad van bestuur van NWO het besluitnemend orgaan. De callprocedure wordt uitgevoerd door ZonMw.

1.2 Beschikbaar budget

Het subsidieplafond voor deze Call for proposals bedraagt in totaal € 3.440.000. Binnen deze Call for proposals wordt naar verwachting maximaal één aanvraag toegewezen.

1.3 Indieningsdeadline(s)

Bij het indienen van uw aanvraag in MijnZonMw dient u ook online nog gegevens in te voeren. Begin daarom ten minste één week vóór de deadline van deze Call for proposals met het indienen van uw aanvraag. Aanvragen die na de deadline worden ingediend, worden niet in behandeling genomen.

De deadline voor het indienen van aanvragen is **dinsdag 12 mei 2026**, voor 14:00:00 CEST.

De deadline voor het indienen van een verzoek tot toetsing van in Nederland gevestigde organisaties (zie paragraaf 3.1.1) is dinsdag 14 april 2026, voor 14:00:00 CEST.

De deadline voor het indienen van een verzoek tot toetsing van buitenlandse organisaties (zie paragraaf 7.1.1) is dinsdag 14 april 2026, voor 14:00:00 CEST.

De collaboratieve workshops vinden tussen woensdag 14 januari 2026 en woensdag 4 februari 2026 plaats. Meer informatie kunt u vinden op de financieringspagina van deze Call for proposals.

2 Doel

Dit hoofdstuk beschrijft de doelstelling van het programma en de maatschappelijke impact.

2.1 Maatschappelijk probleem

Nederland wil internationaal voorloper zijn in de transitie naar proefdiervrije innovatie. De veiligheidsbeoordeling van chemische stoffen is echter nog sterk afhankelijk van proefdieronderzoek. Nieuwe chemische stoffen, of chemische stoffen in een nieuwe toepassing, mogen pas toegelaten worden op de markt nadat mogelijke toxische effecten en risico's voor de mens en milieu zijn beoordeeld. Dierproeven worden hierbij nog steeds door vele betrokkenen beschouwd als de gouden standaard in veiligheidsonderzoek. De laatste jaren is echter steeds duidelijker geworden dat resultaten uit in vivo experimenten in proefdieren zich niet altijd goed laten vertalen naar de risico's voor de mens. Tegelijkertijd worden er ook veel nieuwe proefdiervrije methoden ontwikkeld, die grotendeels geen doorgang lijken te krijgen in de veiligheidsbeoordeling van chemische stoffen.

New Approach Methodologies (NAMs) zijn innovatieve technologieën die kunnen worden ingezet om de veiligheid van chemische stoffen te beoordelen, door aanzienlijk minder, of zelfs geen, gebruik te maken van dierproeven. Het ontwikkelen van NAMs is niet alleen essentieel voor het vervangen van dierproeven, maar sommige van deze methoden geven ook meer inzicht in toxische werkingsmechanismen in de mens. Bovendien sluiten veel van deze methoden – door het gebruik van in vitro humaan gebaseerde systemen – ook beter aan bij de menselijke situatie, wat uiteindelijk kan leiden tot een betere beoordeling van de veiligheid van chemische stoffen voor de mens.

Hoewel er in de loop der jaren veel NAMs zijn ontwikkeld, en de voordelen van NAMs steeds meer worden erkend, worden ze regulatorisch nog niet veel gebruikt. Dit hangt waarschijnlijk samen met het gebrek aan gevalideerde NAMs en een conservatieve houding in het gebruik van alternatieven voor dierproeven door de (chemische) industrie en regelgevende instanties. Voor de toepassing van NAMs voor besluitvorming over de veiligheid van chemische verbindingen zijn er nog steeds aanzienlijke barrières. Naast wetenschappelijke of technische uitdagingen, zorgen ook juridische en economische uitdagingen voor barrières. Daarnaast kunnen ook culturele en maatschappelijke factoren een rol spelen, zoals de voorkeur voor vertrouwde methoden. Dierproeven worden daardoor mogelijk sneller gebruikt, ondanks de ambitie om alternatieven in te zetten. Mogelijke voorbeelden hiervan kan je vinden in de [RAT list](#).

Naast de aandacht vanuit de maatschappij en beleid hebben ook regelgevers een duidelijke ambitie uitgesproken rondom het gebruik van NAMs in gevaar- en risicobeoordeling. Zo heeft de European Chemicals Agency (ECHA) in 2023 de workshop '[Towards an Animal-Free Regulatory System for Industrial Chemicals](#)' georganiseerd, waarin werd besproken hoe de transitie naar een proefdiervrij regelgevend systeem voor de beoordeling van de veiligheid van chemische stoffen kan worden ondersteund. European Food Safety Authority (EFSA) heeft '[Roadmap for Action on NAMs](#)' ontwikkeld waarin mogelijke prioriteiten worden voorgesteld met betrekking tot de opname van NAMs in de risicobeoordeling van voedselveiligheid.

Om dit te laten slagen, is verdere doorontwikkeling en validatie van NAMs nodig om de kloof tussen de onderzoeksfase en de implementatie te verkleinen. Validatie van NAMs is een belangrijke vereiste voordat ze kunnen worden gebruikt als standaardmethoden voor veiligheidstesten en in een regelgevende context. Bij het wereldwijd accepteren van deze NAMs speelt de OECD een belangrijke rol.

Het is ook belangrijk om de huidige barrières te identificeren die brede toepassing van de onderzochte methoden in de weg staan. Inzichten in het speelveld van het validatietraject en de rolverdeling tussen betrokken organisaties zijn belangrijk om de implementatie van NAMs te begrijpen en waar mogelijk te bevorderen. Duidelijkheid over de eisen van alle betrokken stakeholders, zoals industrie, beleid en regelgevende instanties, waaraan methoden moeten voldoen voor acceptatie, en inzichten in manieren waarop deelname van de industrie aan validatieprocessen versterkt of vergemakkelijkt kan worden, zijn hierbij cruciaal. Deze inzichten kunnen de basis vormen voor strategieën die gericht zijn op het sneller en efficiënter reproduceren, repliceren, valideren en accepteren van nieuwe methoden.

2.2 Doelstelling van het programma

Deze Call for proposals roept kennisinstellingen en maatschappelijke partijen op tot het gezamenlijk ontwikkelen van onderzoeksvoorstellen gericht op het thema 'Proefdiervrije testmethoden voor de veiligheidsbeoordeling van chemische stoffen' van deze Call for proposals. De consortia werken interdisciplinair en zijn kennisketenbreed samengesteld (zie [Samenwerken in onderzoek | NWO](#)). Kennisketenbreed onderzoek houdt in dat het programma fundamenteel, toegepast en praktijkgericht onderzoek verbindt.

Het consortium bestaat bijvoorbeeld uit experts uit de alfa-, bèta- en gammawetenschappen, experts uit de Nederlandse en/of Europese wetgeving, maatschappelijke organisaties en experts uit de industrie. Elke partij binnen het consortium speelt van begin af aan een actieve rol in het project.

Het doel van de Call for proposals 'NWA Do-ReACT' is bijdragen aan validatie van bestaande proefdiervrije methoden die gericht zijn op het vaststellen van gevaar en/of risico van blootstelling aan chemische stoffen voor mens, dier en milieu. Hiermee wordt beoogd om de acceptatie en het gebruik van deze methoden en van de uitkomsten uit deze methoden aan te jagen, ook ten behoeve van de wettelijke toetsing van de veiligheid van stoffen.

Een belangrijke doelstelling van deze Call for proposals is dus het stimuleren van onderzoek dat nodig is om het gebruik van NAMs voor regulatoire beoordelingsprocessen van chemische stoffen te valideren. Deze NAMs vormen een alternatief voor bestaande proefdiermethoden. Het uiteindelijke doel is om deze NAMs zo ver mogelijk te brengen richting internationale regulatoire acceptatie. De nadruk ligt op de validatie van proefdiervrije onderzoeksmethoden die toegepast kunnen worden in de gevaar- en kwantitatieve risicobeoordeling voor het weergeven van mechanistische aspecten die leiden tot de nadelige gevolgen van chemische stoffen. Dit betreft onder andere gewasbeschermingsmiddelen, levensmiddelen- en diervoederadditieven, farmaceutische ingrediënten, biociden en industriële chemicaliën voor mens en milieu. Door dit onderzoek wordt beoogd om het vertrouwen in het gebruik van deze methoden te vergroten en uiteindelijk te komen tot internationale acceptatie van deze methoden in het wettelijke risicobeoordelingsproces.

Binnen deze Call for proposals kunnen uitsluitend consortia financiering aanvragen die gericht zijn op de verdere doorontwikkeling en optimalisatie van bestaande methoden. Deze methoden zijn eerder ontwikkeld in onderzoeksprojecten, waarbij al kennis is opgedaan over hun haalbaarheid en potentiële impact. Het hoeft daarbij niet uitsluitend te gaan om individuele proefdiervrije methoden, ook combinaties van verschillende proefdiervrije methoden (testbatterij) vallen binnen de doelstelling van deze Call for proposals.

De Call for proposals werkt toe naar één project, waarbinnen een aantal verschillende methoden kunnen worden doorontwikkeld. Op die manier kan het project een lerende gemeenschap zijn waar vanuit verschillende casussen kennis wordt ontwikkeld en er ook overkoepelend onderzoek mogelijk is gericht op generieke inzichten en aanbevelingen. Inzichten opdoen in het validatieproces is dan ook nadrukkelijk onderdeel van deze Call for proposals. Deze inzichten kunnen bijdragen aan de ontwikkelen van nieuwe methodes waarvoor de kans op succesvolle validatie in de toekomst niet alleen toeneemt maar ook sneller en/of goedkoper kan waarbij tegelijkertijd ten minste de huidige kwaliteit van het validatieproces wordt gewaarborgd. Het verspreiden van de opgedane kennis kan bovendien potentiële drempelvrees verlagen voor validatie-activiteiten in het algemeen.

Deze Call for proposals past binnen de [NWA-Routes](#): 'Duurzame transitie van veilig en gezond voedsel', 'Groene route: natuur en biodiversiteit in een snel veranderende omgeving' en 'Preventie en gezondheidsonderzoek'.

2.3 Inhoudelijk kader

In dit hoofdstuk worden de definities van validatie en acceptatie binnen deze Call for Proposals toegelicht, samen met de regulatoire behoeften. Ook wordt de ambitie uiteengezet om regelgevers te betrekken en projectresultaten breed te dissemineren en worden belangrijke uitgangspunten verduidelijkt.

2.3.1 Validatie en acceptatie

Binnen deze Call for proposals wordt validatie gedefinieerd als: het aantonen van de biologische en regulatoire relevantie, betrouwbaarheid en robuustheid van de gebruikte procedure om de vraag of vragen in kwestie te beantwoorden.

Validatie betreft de volgende elementen:

- Relevantie van een methode of combinatie van methodes voor het beantwoorden van de voorliggende regulatoire vraag (in dit geval dus de gevaar- of risicobeoordeling van chemische stoffen) en de biologische relevantie van een methode. Dit houdt in dat methoden een goede afspiegeling moeten zijn van de biologische processen in vivo. Dit sluit aan bij de enorme vooruitgang op het gebied van de ontwikkeling van *Adverse Outcome Pathways* (AOPs). Die relevantie moet dus gezien worden in de context van het gebruik, de toepassing van die chemische stof of andere vormen van blootstelling van mens, dier of milieu aan de stof. Indien bijvoorbeeld de vraag voorligt van het risico voor blootstelling bij de mens, bepaalt dat dus ook de context.
- Betrouwbaarheid (reliability): een methode moet tot een eenduidige conclusie leiden. Hoe goed kan de methode voorspellen en hoe variabel is methode. Hierbij is onder meer van belang dat de rationale van het gebruik van de methode helder is.
- Robuustheid: de methode moet zowel herhaalbaar (repeatable: de in-experiment herhaalbaarheid) als reproduceerbaar zijn (reproducible: herhaalbaar op andere tijd en plaats).

In deze Call for proposals gaat het om methoden die gericht zijn op het vaststellen van gevaar en/of risico van blootstelling aan chemische stoffen voor mens en milieu. Afhankelijk van de context (route(s) van blootstelling, kennis over de aard van de te onderzoeken stoffen) zullen vereisten met betrekking tot de precisie van de uitkomst (de mate van onzekerheid) dus kunnen verschillen. Het validatieproces moet leiden tot een transparante opzet van de methode(n), inclusief de aanwezigheid van SOP's (Standard Operating Procedures), het opstellen van interpretatieprocedures, kwaliteitscontrole criteria en wanneer van toepassing implementatie van goede controles (blanco's, positieve, negatieve en referentie controles).

Het OECD Guidance Document on Good In Vitro Method Practices³ geeft handvatten waaraan een (te valideren) in-vitromethode moet voldoen. Daarnaast geeft OECD Guidance Document 34⁴ de principes weer waar het validatieproces in dat kader aan moet voldoen. Samenwerking, waar mogelijk, met [EURL ECVAM](#) en [PEPPER](#) in het validatieproces wordt aanbevolen.

Bij acceptatie spreken regelgevende instanties veelal over minstens drie elementen:

- Regulatorische relevantie, de informatie uit de methode heeft een toepassing in (toekomstige) wet- en regelgeving. In andere woorden, de methode (alleenstaand of in combinatie met andere methoden) produceert informatie die voldoet aan een wettelijke vereiste.
- Het vertrouwen in de uitkomst (confidence in use), waarbij men overtuigd moet zijn dat de methode aan de validatiecriteria voldoet.
- Begrip van de beperkingen (understanding the limitations), het toepassingsdomein van de methode.

Adoptie zou idealiter moeten voortvloeien uit de acceptatie, immers de Europese richtlijn voor dierproeven ([Directive 2010/63/EU](#)) gaat uit van het nee-tenzij principe.

De ontwikkeling van de methode tot een gevalideerd model bestaat uit verschillende stappen. Het vaststellen van de regulatorische vraag, het bedenken en uittesten van een methode(n) voor die vraag, het optimaliseren ervan en het opstellen van een SOP, het toetsen van robuustheid, betrouwbaarheid (in verschillende laboratoria), de peer review en toepassing in wettelijke kaders. Deze fase hangt zeer af van de tijd en dus geldt die onderzoekers eraan mogen en kunnen besteden en welke peers zij kunnen bereiken voor de belangrijke wetenschappelijke toetsing.

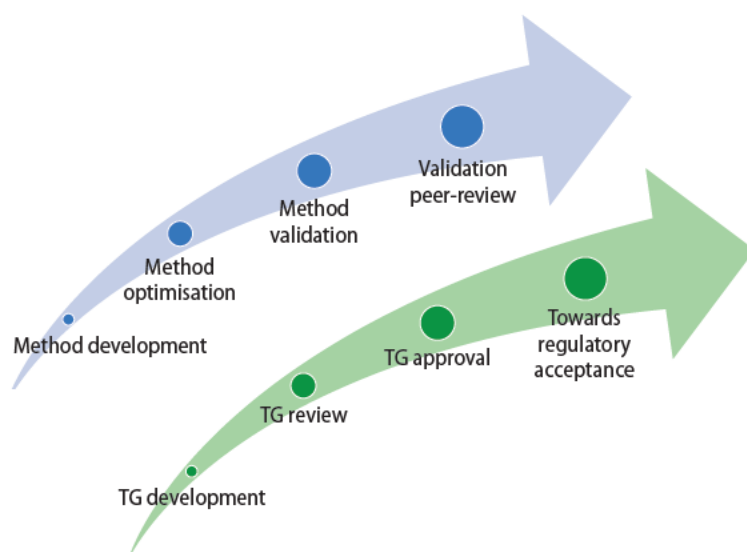
Valideren van methoden vereist een duidelijk en goed geformuleerd doel en wetenschappelijke onderbouwing. De bijbehorende regulatorische vraag moet helder zijn, omdat deze de basis vormt voor het validatieproces.

Regulatorische acceptatie, bestaat ook uit verschillende stappen: de ontwikkeling van een concept testrichtlijn (test guideline, TG), in het kader van OECD Guidelines for the Testing of Chemicals via de OECD Working Group of National Co-ordinators of the TGs programme (WNT), de bijbehorende peerreview van zo'n TG, het besluit om er een formele TG van te maken en de regulatorische acceptatie. Dit proces speelt zich formeel voor een groot deel af binnen de besluitvormingsprocessen van de OECD, waarbij alle aangesloten landen, maar ook NGO's en de industrie commentaar mogen leveren op de TG. Pas na het formeel vaststellen van een TG zal die in wetgeving kunnen worden opgenomen. In de Europese Unie wordt dit geregeld via de testmethoden verordening (([EG](#)) nr. 440/2008). Echter, om de (nieuwe) testmethode daadwerkelijk te mogen inzetten, is soms ook aanpassing van specifieke wetten nodig, zoals aanpassing van REACH.

Een kandidaat OECD TG dient in Nederland te worden geagendeerd door de [Nederlandse vertegenwoordiger](#) bij het RIVM van de OECD WNT. Het wordt aangeraden om bij start van het project contact op te nemen met de Nederlandse vertegenwoordiger.

³ OECD (2018), *Guidance Document on Good In Vitro Method Practices (GIVIMP)*, OECD Series on Testing and Assessment, No. 286, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/9789264304796-en>.

⁴ OECD (2005), *Guidance Document on the Validation and International Acceptance of New or Updated Test Methods for Hazard Assessment*, OECD Series on Testing and Assessment, No. 34, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/e1f1244b-en>.

Figuur 1. Schematische weergave van het proces van de ontwikkeling van een methode tot een geaccepteerde OECD testrichtlijn, met een duidelijk verschil tussen de ontwikkeling van de methode zelf (de blauwe lijn) en het proces om te komen tot acceptatie van de methode als een OECD testrichtlijn (test guideline, TG) en vervolgens de regulatoire acceptatie (groene lijn)(zie: [Guidelines for the Testing of Chemicals | OECD](#)).

2.3.2 Wat is de regulatoire behoefte?

Zoals al eerder genoemd, is voor de veiligheidsbeoordeling van chemische stoffen, zoals gewasbeschermingsmiddelen, levensmiddelen- en diervoederadditieven, farmaceutische ingrediënten, biociden en industriële chemicaliën, toxicologisch onderzoek nodig om te voorzien of de mens, dier of milieu nadelige effecten ondervindt bij blootstelling. Voor specifiek toxicologisch onderzoek, zoals voor effecten op huid en oog, zijn inmiddels al NAMs beschikbaar en opgenomen in wet- en regelgeving, terwijl voor veel ander toxicologisch onderzoek er echter minder of geen NAMs beschikbaar zijn.

In de EU zijn er organisaties die belangrijke coördinerende en uitvoerende taken hebben in het chemische stoffenbeleid, zoals ECHA en EFSA. ECHA gaat onder meer over de chemicaliënwetgeving REACH, de CLP Verordening en de Biociden verordening en geeft in die kaders onafhankelijk wetenschappelijk advies aan de Europese Commissie, terwijl EFSA onafhankelijk wetenschappelijk advies geeft over voedselveiligheid in de gehele voedselketen, zoals voedselveiligheid en diervoederveiligheid, voeding en gewasbescherming. Beide organisaties houden zich ook bezig met het strategisch nadenken over het verminderen van dierproeven en het inzetten van alternatieve methoden, zoals NAMs. Daarnaast zijn er voor andere toepassingsdomeinen, zoals geneesmiddelen en cosmetica, andere uitvoerende instellingen.

ECHA

ECHA heeft in haar recente rapport 'Key Areas of Regulatory Challenge' ⁵ haar onderzoeksbehoeften uiteengezet, waaronder de vervanging van dierproeven door alternatieven voor mens en milieu. Belangrijke eindpunten waarvan ECHA ziet dat daarvoor momenteel nog veel gebruik wordt gemaakt van dierproeven zijn: neurotoxiciteit, immunotoxiciteit en hormoonverstoring. Voor deze eindpunten zijn NAMs niet of beperkt geaccepteerd. Dierproeven voor deze eindpunten vragen veel dieren per proef. ECHA ziet voor de verschuiving naar meer alternatieven voor dierproeven vooral aandacht voor de ontwikkeling van read across en NAMs, (*in vitro* en *in silico*) ADME⁶ parameters, de ontwikkeling van kinetische (PBK) modellen en carcinogeniteit. Bij die onderzoeksbehoeften gaat het zowel om volledige (alternatieve) testen als om testbatterijen, zoals bijvoorbeeld voor de beoordeling van neurotoxiciteit (bij volwassenen en bij de ontwikkeling van een kind). ECHA benadrukt echter dat testen voor veiligheidsbeoordeling niet op zichzelf staan. Het voldoen aan het verkrijgen van inzicht in de toxicologie wettelijk aanvullend ook vraagt om een indeling in de gevaarclassen, zoals gedefinieerd in de CLP Verordening⁷. Deze indeling is vooral gebaseerd op dierproeven, maar laat ook ruimte voor het gebruik van proefdiervrije methoden.

EFSA

Vanuit de taak om risicobeoordelingsmethodieken verder te blijven ontwikkelen zal EFSA nieuwe wetenschappelijke ontwikkelingen blijven volgen en integreren, met de nadruk op NAM-gebaseerde methoden en de vermindering van dierproeven, innovaties in voedselsystemen, data en technologie, en ernaar streven te voldoen aan de behoeften van het One Health-beleid. Dit heeft EFSA opgenomen in haar Strategy.⁸ Met name voor de NAMs heeft EFSA een 'roadmap' laten ontwikkelen⁹, met voorstellen voor de ontwikkeling van aanvullende AOP's en AOP-netwerken, geavanceerde celweekmodellen, waaronder organ-on-a-chip, toxicokinetische beoordeling met een focus op fysiologisch gebaseerde kinetische modellering (PBK), het exposoom, de menselijke gevoeligheid, data-integratie en nieuwe concepten in menselijke risicobeoordeling.

Wat vraagt deze Call for proposals?

Op basis van de regulatoire behoeften, zoals geuit door ECHA en EFSA, richt deze Call for proposals zich vooral op de verschuiving naar meer alternatieven voor dierproeven, zoals NAMs (*in vitro* en *in silico* methoden, PBK methoden en Quantitative in Vitro to in Vivo Extrapolation (QIVIVE) methoden). Eindpunten waar aan gedacht kan worden zijn neurotoxiciteit, immunotoxiciteit, hormoonverstoring, carcinogeniteit, reproductietoxiciteit, levertoxiciteit, toxiciteit na herhaalde dosering en ontwikkelingstoxiciteit. Andere eindpunten zijn niet uitgesloten in de Call for proposals mits de relevantie hiervan goed is onderbouwd.

⁵ ECHA (2024). Key Areas of Regulatory Challenge , ECHA-23-R-08-EN , ISBN: 978-92-9468-381-6 , Cat. Number: ED-05-24-456-EN- N , DOI: 10.2823/858284 , Date: June 2024 , European Chemicals Agency, Helsinki, Finland.

⁶ ADME = Absorption, Distribution, Metabolism and Excretion

⁷ Regulation (EC) No. 1272/2008 of the European Parliament and of the Council of 16 December 2008 on classification, labelling and packaging of substances and mixtures, amending and repealing Directives 67/548/EEC and 1999/45/EC, and amending Regulation No. 1907/2006

⁸ EFSA (2021). EFSA Strategy 2027. Science, Safe food, Sustainability. [Doi:10.2805/422936](https://doi.org/10.2805/422936).

⁹ S.E. Escher, F. Partosch, S. Konzok, P. Jennings, M. Luijten, A. Kienhuis, V. de Leeuw, R. Reuss, K.-M. Lindemann, S. Hougaard Bennekou (2022). Development of a Roadmap for Action on New Approach Methodologies in Risk Assessment. EFSA Supporting publication 2022: EN-7341. [doi:10.2903/sp.efsa.2022.EN-7341](https://doi.org/10.2903/sp.efsa.2022.EN-7341).

2.3.3 Het betrekken van regelgevers

Bij elke fase van het validatietraject zijn verschillende (inter-)nationale organisaties en adviesorganen betrokken. Zij kunnen invloed uitoefenen om de validatie, acceptatie en implementatie van NAMs te stimuleren. Om dit traject zo efficiënt mogelijk te doorlopen is samenwerking en goede communicatie tussen de verschillende stakeholders in het traject essentieel. Het is raadzaam om bij vraagarticulatie advies in te winnen bij de relevante regelgevende instanties en ze direct na toekenning van het project actief te betrekken. Het is namelijk van groot belang dat regelgevende instanties al in een vroeg stadium van het proces worden betrokken. Op die manier kunnen zij waardevolle feedback geven en bestaande procedures tijdig aanpassen, zodat NAMs effectief kunnen worden geïntegreerd in veiligheidsbeoordelingen. Vroegtijdige betrokkenheid vergemakkelijkt niet alleen de acceptatie van innovatieve methoden, maar draagt ook bij aan een efficiëntere en transparantere besluitvorming, die in lijn is met zowel wetenschappelijke vooruitgang als maatschappelijke verwachtingen.

2.3.4 Afbakening

Deze Call for proposals kent de volgende afbakening die wordt getoetst onder criterium 1 en 4 (zie paragraaf 4.3).

- De werkzaamheden in dit project mogen niet gericht zijn op het doen van dierexperimenten, bijvoorbeeld voor het aantonen van de validiteit van het model. Het gebruik van bestaande data uit dierproeven is echter wel toegestaan en kan een vergelijkende basis bieden. Wij moedigen aan om het gebruik van dierlijk materiaal zo veel als mogelijk te vermijden.
- Projecten die alleen focussen op fundamenteel en toegepast onderzoek (TRL 1-2) vallen buiten de scope van deze Call for proposals. Het onderzoek moet gericht zijn op toetsing, implementatie, validatie en demonstratie van het prototype in test of operationele omgeving (TRL 3-7, zie 7.4 voor de definities van de TRL).
- Van de methoden wordt verwacht dat de ontwikkelingsfase tijdens de looptijd toeneemt, en zover als mogelijk wordt gebracht richting regulatoire acceptatie. Het project moet ernaar streven om binnen de looptijd of uiterlijk twee jaar na afloop OECD-goedkeuring te verkrijgen. Het samenwerken met een nationaal coördinator aan het opstellen van een testrichtlijn kan hier onderdeel van uitmaken.
- Testen waarvoor al goede proefdiervrije methoden in OECD testrichtlijnen vastgelegd zijn vallen buiten de scope van deze Call for proposals.
- Methodes dienen een sterke wetenschappelijke onderbouwing te hebben. De methode dient gericht te zijn op een optimaal gebruik van AOPs. Een betrouwbare voorspelling vereist soms een combinatie van methoden (defined approach) om tot een betrouwbare voorspelling te komen.
- Het project moet in staat zijn om het chemische toepassingsdomein van de methode nauwkeurig te definiëren. Daarbij is het belangrijk dat meerdere chemische domeinen worden betrokken.
- Het project richt zich ook op het verbeteren van inzicht in het validatieproces door kennis te vergaren over:
 - Of er, zelfs voor goed gevalideerde methoden en wetenschappelijk relevante modellen, nog barrières zijn die wetenschappelijke acceptatie vertragen of belemmeren.
 - Een inventarisatie van onderzoeksprojecten: wat is er beloofd en wat is er daadwerkelijk geleverd aan methoden die bruikbaar zijn voor verschillende regelgevingen (waarbij ook beeldvorming en eventuele barrières voor het algemene publiek worden meegenomen).

- In hoeverre sluiten de onderzoeksresultaten aan bij de regulatoire behoeften en hoe kan hierover optimaal gecommuniceerd?
- De rolverdeling tussen betrokken organisaties bij methodeoptimalisatie en -validatie, en inzicht in de rollen en mandaten van partijen binnen het validatieproces.
- Hoe kan de bereidheid tot deelname aan regulatoire validatieprocessen vanuit de industrie en andere stakeholders versterkt of vergemakkelijkt worden?
- Welke expertise is vereist op het gebied van methoden en apparatuur en hoe maak je een realistische en succesvolle inschatting op de capaciteit?
- Hoe worden belangrijke aspecten zoals vrije beschikbaarheid van IP-beschermde elementen, overeenkomstig Findable, Accessible, Interoperable, Reusable (FAIR); geschikt datamanagement en een heldere data-interpretatieprocedure (Data Interpretation Procedure, DIP) volgens Fair, Reasonable, And Non-Discriminatory, meegenomen en welke invloed heeft dit op het succes?
- Projecten worden aangemoedigd om strategieën te ontwikkelen waarmee de vereisten voor uiteindelijke validatie al in een vroeg stadium van methodologieontwikkeling kunnen worden geïntegreerd.

2.3.5 Disseminatie

Disseminatie van opgedane inzichten over het validatieproces naar relevante stakeholders is essentieel om de impact van het project te vergroten en de drempel te verlagen voor validatie-activiteiten in het algemeen. Dit moet gedurende de looptijd van het project plaatsvinden en kan bijvoorbeeld worden gerealiseerd via bestaande platforms zoals de [NAM Navigator](#).

Daarnaast is het belangrijk om de duurzaamheid van de onderzoeksresultaten te waarborgen, onder andere door FAIRificatie van data en aansluiting bij bestaande initiatieven zoals VHP4Safety en het ASPIS cluster. De data uit het project moet actief worden gedeeld en zorg gedragen worden voor de duurzame beschikbaarheid en herbruikbaarheid daarvan, ten behoeve van het veld.

2.4 Maatschappelijke impact

Nieuwe kennis en inzichten vanuit wetenschappelijk onderzoek kunnen een belangrijke bijdrage leveren aan oplossingen voor maatschappelijke vraagstukken van vandaag én morgen. Denk aan de energietransitie, gezondheid en zorg, of klimaatverandering. Door interactie en afstemming tussen onderzoekers en mogelijke kennisgebruikers, neemt de kans op het toepassen van kennis toe en daarmee ook de kans op maatschappelijke impact. Maatschappelijke impact staat hier voor veranderingen die (mede) het gevolg zijn van door onderzoek gegenereerde kennis en kunde. Deze veranderingen dragen bij aan het welzijn van mens, planeet en maatschappij voor deze en toekomstige generaties. Via haar beleid op impact bevordert NWO de mogelijke bijdrage vanuit onderzoek aan maatschappelijke vraagstukken door het stimuleren van productieve interacties met maatschappelijke belanghebbenden. Zowel tijdens de ontwikkeling als in de uitvoering van het onderzoek. Dit doet zij op een manier die past bij het doel van het financieringsinstrument. NWO stimuleert onderzoekers om met een brede blik te kijken naar de mogelijke gewenste en ongewenste impact van hun onderzoek.

2.4.1 Impact op maat

Afhankelijk van het doel van het financieringsinstrument kiest NWO een bijbehorende benadering die de kans op maatschappelijke impact optimaal ondersteunt. Het primaire doel van het financieringsinstrument bepaalt de keuze voor de benadering die NWO inzet om kennisbenutting in verschillende fases van het project (aanvraag, uitvoering, na afloop) te bevorderen en de inspanning die van aanvrager(s) en partners gevraagd wordt.

In dit programma wordt de Impact Plan benadering toegepast. Hiermee faciliteert NWO de ontwikkeling van een geïntegreerde strategie door onderzoekers en partners om doelgericht de kans op de gewenste maatschappelijk impact te vergroten.

NWO biedt een e-learning module aan die geïnteresseerden op weg kan helpen via [Online impact workshops | NWO](#).

Voor meer informatie over het kennisbenuttingsbeleid van NWO zie de website: [Kennisbenutting | NWO](#).

2.4.2 Impact plan benadering in de NWA

In de NWA richten de programma's zich op complexe vraagstukken waar afstemming en samenwerking meerwaarde heeft om wetenschappelijke en maatschappelijke doorbraken te realiseren. NWA stimuleert die samenwerking tussen verschillende partners, zodat het geheel meer is dan de som der delen en nieuwe kennis voor maatschappelijke vraagstukken ontwikkeld wordt.

Impact Plan benadering

De maatschappelijke impact is nooit alleen het resultaat van kennis en inzichten uit het onderzoek. Om de kans op maatschappelijke impact van het onderzoek te vergroten is aantoonbare betrokkenheid nodig van belangrijke stakeholders vanaf de vorming van het consortium tot en met afronding van het project en daarna. Maatschappelijke impact wordt immers vaak pas gerealiseerd in de jaren nádat een onderzoeksproject is afgesloten. Door vanaf het begin van de onderzoeksformulering (co-design) en gedurende de uitvoering van het onderzoek (co-creatie) te zorgen voor voortdurend afstemming tussen onderzoekers en mogelijke kennisgebruikers, neemt de kans op productieve interacties, en uiteindelijk impact, toe.

Consortia stellen samen met stakeholders een Impact Plan op, als onderdeel van de volledige aanvraag. Dat Impact Plan beschrijft hoe het consortium verwacht tot maatschappelijke impact te komen en de rol die productieve interacties daarbij spelen. Hieruit blijkt hoe het behalen van de beoogde impact geïntegreerd is in de onderzoeksopzet en welke rol consortiumpartners en stakeholders uit beleid, praktijk en bedrijfsleven daarin spelen.

2.5 Consortiumvorming

Voor onderzoek naar complexe en uitdagende maatschappelijke vraagstukken is samenwerking nodig tussen onderzoeksdisciplines, tussen praktijkgericht en fundamenteel onderzoek en met bedrijven en maatschappelijke organisaties. De samenwerking wordt uitgevoerd in een consortium. NWO/ZonMw stimuleert en ondersteunt de vorming van consortia door het organiseren van bijeenkomsten of workshops.

In deze Call for proposals wordt consortiumvorming gestimuleerd door het inzetten van collaboratieve workshops. Deze methode wordt hieronder kort toegelicht. Aanvullende informatie over de inzet van NWO op het gebied van consortiumvorming is te vinden op [Consortiumvorming | NWO](#).

2.5.1 Collaboratieve workshops

Het doel van collaboratieve workshops is het bij elkaar brengen van potentiële aanvragers en hun ideeën, het stimuleren van samenwerking in brede, vernieuwende consortia en het beperken van het aantal aanvragen. Het programma van de workshops wordt vormgegeven aan de hand van het thema of de thema's van de Call for proposals, de expertises van de deelnemers en de verwachte bijdrage aan impact. Er worden twee collaboratieve workshops georganiseerd. NWO ondersteunt de onderlinge verkenning, maar partijen bepalen uiteindelijk zelf of en met wie ze willen samenwerken. Tijdens de workshops vindt uitwisseling van ideeën plaats, wordt samenwerking in consortia met andere deelnemers aan de workshops verkend en worden de eerste afspraken voor gezamenlijke uitwerking van de aanvraag gemaakt. Na de workshops werken de consortia de aanvragen verder uit. Deelname aan de collaboratieve workshops is verplicht voor hoofdaanvragers (zie ook paragraaf 3.1).

3 Voorwaarden voor aanvragers

Dit hoofdstuk bevat de voorwaarden die gelden voor uw subsidieaanvraag. Eerst wordt beschreven wie subsidie kan aanvragen (paragraaf 3.1) en waarvoor u subsidie kunt aanvragen (paragraaf 3.2). Vervolgens vindt u de voorwaarden voor het opstellen en indienen van de aanvraag (paragrafen 3.3 en 3.4) en specifieke subsidievoorwaarden (paragraaf 3.5).

3.1 Wie kan aanvragen

Aanvragen worden ingediend door een hoofdaanvrager namens het consortium. De hoofdaanvrager heeft aan beide bijeenkomsten van de collaboratieve workshop deelgenomen (zie ook paragraaf 2.4.1, 3.3.1 en 4.2.3). Indien sprake is van overmacht, dient een vervanger aanwezig te zijn. De deelnemer stelt NWO/ZonMw hiervan zo spoedig mogelijk, maar in ieder geval vóór aanvang van de betreffende workshop, per e-mail op de hoogte (doreact.nwa@zonmw.nl).

Er worden vier categorieën van deelnemers aan een consortium onderscheiden:

1. Hoofdaanvrager
2. Medeaanvrager(s)
3. Samenwerkingspartner(s)
4. Cofinancier(s) (niet verplicht)

Een consortium dient te bestaan uit minimaal een hoofdaanvrager, medeaanvrager en samenwerkingspartner. De voorwaarden per deelnemer worden in de volgende paragrafen nader toegelicht.

Onderzoekers mogen als hoofdaanvrager optreden als zij in vaste dienst zijn (en derhalve een bezoldigd dienstverband voor onbepaalde tijd hebben*) of een tenure track overeenkomst hebben bij één van de onderstaande onderzoeksorganisaties:

- Universiteiten en hogescholen zoals bedoeld in artikel 1.8 lid 1 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek en de universiteiten genoemd in de [Beleidsregel Universiteiten in het Koninkrijk der Nederlanden](#);
- Universitair medische centra ,waarmee wordt bedoeld de academische ziekenhuizen zoals bedoeld in artikel 1.13 lid 1 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek;
- KNAW- en NWO-instituten;
- TO2-instituten;
- Rijkskennisinstellingen (RKI's)**¹⁰
- het Nederlands Kanker Instituut;
- het Max Planck Instituut voor Psycholinguïstiek te Nijmegen;
- NCB Naturalis;
- Advanced Research Centre for NanoLithography (ARCNL);
- Prinses Máxima Centrum;
-)

*Voor onderzoekers in dienst van een hogeschool en onderzoekers in dienst van een TO2-instituut geldt dat zij ook als hoofdaanvrager mogen indienen met een bezoldigd dienstverband voor bepaalde tijd.

****** Rijkskennisinstellingen mogen alleen als hoofdaanvrager optreden, mits zij na toetsing door NWO voldoen aan de cumulatieve voorwaarden om als onderzoeksorganisatie erkend te worden. Een overzicht van reeds getoetste en toegelaten Rijkskennisinstellingen vindt u in bijlage 7.3.

Personen met een nuluren arbeidsovereenkomst of met een dienstverband voor bepaalde tijd (anders dan een tenure track en de hierboven genoemde uitzondering voor lectoren en onderzoekers in dienst van een TO2-instituut) zijn uitgesloten van indiening als hoofdaanvrager.

Het kan voorkomen dat de tenure track overeenkomst van de hoofdaanvrager eindigt vóór de beoogde afrondingsdatum van het project waarvoor de subsidie wordt aangevraagd, of dat vóór die datum het vaste dienstverband van de hoofdaanvrager eindigt wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd. In dat geval voegt de hoofdaanvrager een verklaring van diens werkgever bij, waarin de betreffende onderzoeksorganisatie garandeert dat het project en alle op het project werkzame personen voor wie subsidie wordt aangevraagd adequaat zullen worden begeleid voor de volledige duur van het project.

Ook de hoofdaanvrager in dienst van een hogeschool, TO2-instituut of Rijkskennisinstelling wiens dienstverband eindigt voor de beoogde afrondingsdatum van het project waarvoor subsidie wordt aangevraagd, moet een dergelijke verklaring bijvoegen.

Aanvragers met een deeltijdcontract moeten voldoende toezicht garanderen op het project en alle projectleden voor wie financiering wordt aangevraagd.

Aanvullende voorwaarden (van toepassing op zowel Rijkskennisinstellingen die als hoofdaanvrager willen optreden als op medeaanvragers):

- Hoofdaanvragers kunnen verbonden zijn aan Rijkskennisinstellingen die niet reeds vermeld zijn in bijlage 7.3 mits die voldoen aan de volgende cumulatieve voorwaarden;
- Medeaanvragers kunnen verbonden zijn aan de onderzoeksorganisaties vermeld in deze paragraaf, aan de onderzoeksorganisaties vermeld in bijlage 7.3 en aan andere onderzoeksorganisaties zoals bedoeld in artikel 1.1, lid 4, van de NWO Subsidieregeling 2024 en die voldoen aan de volgende cumulatieve voorwaarden.

De organisatie dient:

- in Nederland gevestigd te zijn;
- een stichting, vereniging of publiekrechtelijke rechtspersoon te zijn (alle andere rechtsvormen, waaronder besloten en naamloze vennootschappen, zijn uitgesloten);
- zich in de hoofdzaak zelf bezig te houden met het op onafhankelijke wijze verrichten van fundamenteel onderzoek, industrieel onderzoek of experimentele ontwikkeling of met het met het breed verspreiden van de resultaten van die activiteiten door middel van onderwijs, publicaties of kennisoverdracht;
- te kunnen verklaren dat de organisatie een gescheiden boekhouding voert ten aanzien van economische/niet-economische activiteiten en dat ondernemingen met een beslissende invloed op de organisatie geen preferente toegang krijgen tot de onderzoeksresultaten van de organisatie.

NWO financiert onder deze Call for proposals geen onderzoeksorganisaties die zich in de hoofdzaak bezighouden met het breed verspreiden van de resultaten van die activiteiten door middel van onderwijs, publicaties of kennisoverdracht.

Let op: Voorafgaand aan het indienen van een aanvraag wordt door NWO aan de hand van bovengenoemde voorwaarden getoetst of een organisatie aan artikel 1.1, lid 4, van de NWO Subsidieregeling 2024 voldoet en dus als hoofd- of medeaanvrager mag deelnemen. NWO voert deze toets mede uit om te controleren of er geen sprake is van het verlenen van verboden staatssteun.

De organisatie van de beoogde medeaanvrager levert ten behoeve van deze toetsing uiterlijk 20 werkdagen voor de deadline van indiening per e-mail aan doreact.nwa@zonmw.nl (dus uiterlijk **dinsdag 14 april 2026** voor 14:00:00 CEST) de volgende documenten aan:

- een recent uittreksel van de kamer van koophandel;
- de oprichtingsakte en/of actuele statuten;
- de laatst beschikbare jaarrekening voorzien van een controleverklaring¹¹;
- de ingevulde Verklaring Onderzoeksorganisatie, beschikbaar op de financieringspagina van deze Call for proposals;
- De documenten worden in het Engels of Nederlands aangeleverd.

Het is toegestaan om andere relevante documentatie toe te voegen. Tevens kan NWO/ZonMw om aanvullende informatie vragen als bovenstaande documenten niet voldoende uitsluitel bieden om te bepalen of de organisatie mag optreden als hoofd- of medeaanvrager.

Als de organisatie van de beoogde hoofd- of medeaanvrager binnen een ander NWO programma is getoetst aan deze voorwaarden, neem dan tijdig contact op met NWO/ZonMw via het bovengenoemde e-mailadres om af te stemmen of deze organisatie opnieuw moet worden getoetst.

Indien de organisatie van de beoogde hoofd- of medeaanvrager de voor de toets op de voorwaarden benodigde stukken niet op tijd aanlevert, kan NWO/ZonMw de betreffende organisatie niet als hoofd- of medeaanvrager accepteren.

Als in de aanvraag nieuwe hoofd- of medeaanvragers toegevoegd worden aan het consortium en deze nieuwe hoofd- of medeaanvragers niet verbonden zijn aan een instelling vermeld in deze paragraaf dient ook voor deze organisatie(s) een toets op de voorwaarden plaats te vinden. Ook hiervoor geldt dat de organisatie van de beoogde hoofd- of medeaanvrager uiterlijk 20 werkdagen voor de deadline van indiening per e-mail (dus uiterlijk **dinsdag 14 april 2026** voor 14:00:00 CEST) in ieder geval de volgende documenten aanlevert:

- een recent uittreksel van de kamer van koophandel;
- de oprichtingsakte en/of actuele statuten;
- de laatst beschikbare jaarrekening voorzien van een controleverklaring¹²;
- de ingevulde Verklaring Onderzoeksorganisatie, beschikbaar op de financieringspagina van deze Call for proposals;
- De documenten worden in het Nederlands aangeleverd

¹¹ Organisaties die niet wettelijk verplicht zijn hun jaarrekening te laten controleren, hoeven een dergelijke controleverklaring niet aan te leveren. Zij moeten daarbij wel kunnen aantonen dat deze wettelijke verplichting niet van toepassing is op de betreffende organisatie.

¹² Organisaties die niet wettelijk verplicht zijn hun jaarrekening te laten controleren, hoeven een dergelijke controleverklaring niet aan te leveren. Zij moeten daarbij wel kunnen aantonen dat deze wettelijke verplichting niet van toepassing is op de betreffende organisatie.

3.1.1 Hoofd- en medeaanvragers

Hoofdaanvrager

De hoofdaanvrager dient de aanvraag in via MijnZonMw, het elektronische indiensysteem van ZonMw. Tijdens het beoordelingsproces communiceert NWO/ZonMw met de hoofdaanvrager.

Na toewijzing van een aanvraag wordt de hoofdaanvrager projectleider en aanspreekpunt voor NWO/ZonMw. De onderzoeksorganisatie van de hoofdaanvrager is hoofdbegunstigde en wordt penvoerder.

Aanvullende voorwaarden:

- De hoofdaanvrager mag in deze Call for proposals slechts één aanvraag indienen in de hoedanigheid van hoofdaanvrager.
- De hoofdaanvrager mag daarnaast maximaal één keer als medeaanvrager deelnemen aan een ander consortium.

Zowel hoofd- als medeaanvragers met een deeltijd dienstverband dienen garant te staan voor adequate begeleiding van het project en van alle op het project werkzame personen voor wie subsidie wordt aangevraagd.

Medeaanvragers

Medeaanvragers hebben een actieve rol bij de uitvoering van het project. De (deel)projectleider(s) en begunstigde(n) zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de uitvoering van het gehele project.

Aanvullende voorwaarden:

- Een medeaanvrager mag in deze Call for proposals maximaal in twee consortia als medeaanvrager deelnemen.
- Personen met een nuluren arbeidsovereenkomst zijn uitgesloten van indiening als medeaanvrager.
- Een medeaanvrager dient ten minste te beschikken over een masterdiploma of een gelijkwaardige kwalificatie.

Medeaanvragers verbonden aan maatschappelijke organisaties

Deze Call for proposals richt zich ook op kennis uit en ten behoeve van de praktijk. Maatschappelijke organisaties die ondersteuning bieden bij en/of expertise opbouwen over de validatie en regulatoire acceptatie van NAMs binnen het chemische stoffen domein kunnen als medeaanvrager optreden onder de de-minimisverordening (zie hieronder). Het betreft bijvoorbeeld expertisecentra en belangenorganisaties, waarvan de praktijkkennis en onderzoek gerelateerde activiteiten essentieel zijn om volwaardig onderzoek op te kunnen zetten. In de aanvraag dient te worden onderbouwd welke substantiële, actieve bijdrage de maatschappelijke organisatie levert aan het onderzoek. Dit wordt in het kader van het criterium op de kwaliteit van het consortium (zie paragraaf 4.3.1) beoordeeld door de beoordelingscommissie.

De-minimisdrempel voor maatschappelijke organisaties

Maatschappelijke organisaties die als medeaanvrager optreden ontvangen de subsidie van NWO via de hoofdaanvrager, met inachtneming van de de-minimisdrempel uit de de-minimisverordening (Verordening (EU) nr. 2023/2831 van de Europese Commissie van 13 december 2023). Op grond van de de-minimisverordening mag een consortiumpartner maximaal € 300.000 aan de-minimissteun ontvangen over een periode van drie jaar. Maatschappelijke organisaties dienen door het invullen van de verklaring de-minimissteun te verklaren dat de betreffende organisatie door het toewijzen van een subsidie door NWO de de-minimisgrens niet zal overschrijden. Indien een maatschappelijke organisatie constateert dat met de subsidie van NWO de de-minimisgrens wordt overschreden, kan de hoofdaanvrager voor deze maatschappelijke organisatie geen subsidie aanvragen bij NWO. De hoofdaanvrager dient hiermee bij het opstellen van zijn projectbegroting rekening te houden en dient dus per maatschappelijke organisatie die als medeaanvrager wil optreden na te gaan of met het aangevraagde subsidiebedrag de de-minimisdrempel niet wordt overschreden. De door elke maatschappelijke organisatie afzonderlijk ingevulde verklaring de-minimissteun maakt onderdeel uit van de aanvraag.

3.1.2 Samenwerkingspartners

Samenwerkingspartners zijn binnen deze Call for proposals verplicht, omdat actieve betrokkenheid van maatschappelijke stakeholders van groot belang is bij het ontwikkelen van kennis over uitdagingen en mogelijke oplossingen. Maatschappelijke stakeholders zijn zowel publieke als private organisaties, en waar relevant ook burgers of een vertegenwoordiging daarvan. De organisatie van een maatschappelijke stakeholder is geen hoofd- of medeaanvrager of cofinancier. Organisaties die als samenwerkingspartner deelnemen kunnen dus ook niet via de de-minimisverordening als medeaanvrager deelnemen.

Een samenwerkingspartner is gedurende het gehele traject actief betrokken, van het formuleren van onderzoeksvragen en de ontwikkeling van het project (co-design) tot de uitvoering van het onderzoek en/of de kennisbenutting (co-creatie). Een samenwerkingspartner kan worden opgenomen in de adviescommissie.

Let op: voor personeel van organisaties die als samenwerkingspartner deelnemen aan het consortium kan geen subsidie voor salaris- of onderzoekskosten als hoofd- of medeaanvrager worden aangevraagd. Wel is het mogelijk kosten te vergoeden door deze organisaties als derden in te huren via de modules 'materiële kosten', 'kennisbenutting' of 'project management' (zie paragraaf 3.2 en bijlage 7.1).

3.1.3 Cofinanciers

Cofinanciering is binnen deze Call for proposals niet verplicht. Cofinanciers zijn organisaties die deelnemen aan het consortium en cash en/of in kind bijdragen aan het project. Cofinanciers ontvangen nooit subsidie van NWO. De voorwaarden omtrent cofinanciering zijn gespecificeerd in paragraaf 3.5.6.

Organisaties waarvan onderzoekers conform de onder in 3.1 gegeven beschrijving als hoofdaanvrager deel mogen nemen, mogen in deze NWA Call for proposals niet deelnemen als cofinancier. Een uitzondering hierin wordt gemaakt voor TO2-instituten. Zij mogen in een consortium wel deelnemen als cofinancier, mits zij in hetzelfde consortium niet ook als hoofd- of medeaanvrager deelnemen.

3.2 Wat kan worden aangevraagd

Voor het project is maximaal € 3.440.000 subsidie aan te vragen. De maximale looptijd van het voorgestelde project is 5 jaar. De aanvrager en medeaanvragers kunnen kosten opvoeren voor personeel, materieel, investeringen en kennisbenutting. De beschikbare budgetmodules (inclusief de maximale bedragen) staan hieronder vermeld. Vraag alleen datgene aan wat essentieel is om het project uit te voeren. De tarieven en een toelichting op deze budgetmodules staan in bijlage 7.1.

3.2.1 Personeel

Voor personeel dat een bijdrage levert aan het project, kan subsidie voor de loonkosten worden aangevraagd. Het bedrag hiervoor is afhankelijk van het type aanstelling en de organisatie waar het personeel werkt.

3.2.1.1 Personeel bij een universiteit in het Koninkrijk der Nederlanden, umc of een onderzoeksorganisatie

Voor personeel dat werkzaam is bij een universiteit in het Koninkrijk der Nederlanden, universitair medisch centrum (umc) of een andere onderzoeksorganisatie, genoemd in artikel 1.1, eerste lid, sub c tot en met h van de NWO Subsidieregeling 2024 kunnen loonkosten worden opgevoerd voor de volgende functies: promovendus, Engineering Doctorate, postdoc, arts-onderzoeker, niet-wetenschappelijk personeel (NWP) en voor de vervanging van de aanvrager(s).

Er kan voor een onbeperkt aantal posities worden aangevraagd voor dit type functie. Er kan voor ten hoogste 20% van het subsidiebedrag vervanging worden aangevraagd.

3.2.1.2 Personeel van hogescholen, onderwijsinstellingen, TO2-instituten en overige organisaties

Het is mogelijk om loonkosten op te voeren van personeel van hogescholen, onderwijsinstellingen, TO2-instituten en overige organisaties. Er kan voor een onbeperkt aantal posities worden aangevraagd voor dit type functie.

3.2.1.3 Studenten

Het is mogelijk om studenten in te zetten voor het project als ze studeren aan een onderzoeksorganisatie genoemd in paragraaf 3.1. De kosten hiervan kunt u binnen het project opvoeren als materiële kosten. Er is geen maximum aan het aantal studenten dat kan meewerken in het project.

3.2.1.4 Wetenschappelijk personeel bij een onderzoeksorganisatie in het buitenland

Het is mogelijk om loonkosten van buitenlandse onderzoeksorganisaties op te voeren voor wetenschappelijk personeel. Er kan maximaal 50% van het subsidiebedrag voor personeel worden aangevraagd voor personeel bij onderzoeksorganisaties in het buitenland.

3.2.2 Materieel

Financiering kan worden aangevraagd voor alle project-specifieke materiële kosten. Voor deze kosten geldt een maximum van 25% van het NWO subsidiebedrag. Van het materiële budget aangevraagd bij NWO mag maximaal 50% worden ingezet voor werk door derden. Er kan maximaal 25% van het subsidiebedrag voor materieel worden aangevraagd voor onderzoeksorganisaties in het buitenland.

3.2.3 Investerings

Financiering kan worden aangevraagd voor investeringen in apparatuur, infrastructuur en andere onderzoeksmiddelen die na afloop van het project economische waarde hebben of kunnen worden hergebruikt. Loonkosten van personeel dat de apparatuur, infrastructuur en andere onderzoeksmiddelen in staat van gereedheid brengt, kan worden opgevoerd als onderdeel van de investering. De tarieven en voorwaarden van Personeel zijn hierbij van toepassing en de kosten moeten worden opgevoerd als Investering. Investerings kunnen alleen worden gedaan bij onderzoeksorganisaties genoemd in paragraaf 3.1.

Er kan maximaal € 500.000 worden aangevraagd voor investeringen.

3.2.4 Kennisbenutting

Financiering kan worden aangevraagd voor activiteiten die bevorderen dat kennis uit het onderzoek wordt benut,¹³ om zo de maatschappelijke impact van het onderzoek te vergroten.

Het is verplicht om een bedrag op te voeren voor kennisbenutting. Deze kosten zijn ten minste 5% en maximaal 20% van het subsidiebedrag.

Projectmanagement

Het is verplicht subsidie aan te vragen voor projectmanagement. Maximaal 5% van het subsidiebedrag kan hiervoor worden ingezet.

3.3 Het opstellen en indienen van de aanvraag

Deze Call for proposals kent twee fases:

1. Aanmelden voor en deelname aan de collaboratieve workshops (voor hoofdaanvragers verplicht);
2. Het indienen van een aanvraag

Zie voor een volledig overzicht van alle indieningseisen paragraaf 3.4.1.

Het is verplicht uw aanvraag in het Engels op te stellen.

Het indienen van een aanvraag kan alleen via het online aanvraagstelsel Mijn ZonMw. Aanvragen die niet via MijnZonMw zijn ingediend, worden niet in behandeling genomen.

U bent als hoofdaanvrager verplicht een aanvraag via uw eigen persoonlijke Mijn ZonMw-account in te dienen.

Het is belangrijk om tijdig te beginnen met uw aanvraag in Mijn ZonMw:

- indien u nog geen Mijn ZonMw-account heeft, dient deze op tijd te worden aangemaakt om eventuele aanmeldproblemen te voorkomen;
- nieuwe onderzoeksorganisaties moeten eventueel nog door ZonMw toegevoegd worden aan Mijn ZonMw;
- u moet ook online nog gegevens invoeren.

Aanvragen die na de deadline worden ingediend, neemt NWO/ZonMw niet in behandeling.

¹³

Alle activiteiten die worden aangevraagd onder deze budgetmodule moeten passen binnen de definitie van "Activiteiten inzake kennisoverdracht" die door de Europese Commissie wordt gehanteerd in de Kaderregeling betreffende staatssteun voor onderzoek, ontwikkeling en innovatie (PbEU 2022, C 414).

Voor vragen van technische aard verzoeken wij u contact op te nemen met de Mijn ZonMw-helpdesk, zie contact (hoofdstuk 6).

NWO/ZonMw gaat ervan uit dat de aanvrager de onderzoeksorganisatie waar zij/hij werkzaam is heeft geïnformeerd over het indienen van de aanvraag en dat de onderzoeksorganisatie de subsidievoorwaarden van deze Call for proposals aanvaardt.

3.3.1 Het aanmelden voor en deelname aan de collaboratieve workshops

De eerste fase van deze Call for proposals omvat het aanmelden voor en de deelname aan twee opeenvolgende collaboratieve workshops.

Een aanmelding voor de collaboratieve workshops wordt ingediend via een formulier op de financieringspagina van deze Call for proposals. De aanmelding omvat de expertise van de deelnemer en de bijdrage die kan worden geleverd aan de gewenste impact op het beoogde thema van de Call for proposals.

De aanmeldingen worden voor de workshop gedeeld met de andere deelnemers.

Maatschappelijke partijen worden uitdrukkelijk uitgenodigd om zich aan te melden voor de workshops.

Om op te treden als hoofdaanvrager in deze Call for proposals moet een beoogd hoofdaanvrager (of diens vervanger) aan beide collaboratieve workshops hebben deelgenomen. Indien een deelnemer zich laat vervangen, stelt deze NWO hiervan op de hoogte via email (doreact.nwa@zonmw.nl), bij voorkeur één werkdag voor de betreffende workshop.

3.3.2 Het opstellen en indienen van de aanvraag

Een aanvraag wordt opgesteld (en ingediend) na afloop van de collaboratieve workshops, waarin onderzoeksideeën bij elkaar zijn gebracht, mogelijke samenwerking met andere deelnemers aan de workshops zijn verkend en waar de cruciale eerste afspraken voor gezamenlijke uitwerking van de aanvraag zijn gemaakt.

De hoofdaanvrager (of diens vervanger) moet aan beide collaboratieve workshops hebben deelgenomen.

Voor het opstellen van uw aanvraag doorloopt u de volgende stappen:

- download het aanvraagformulier vanuit het online aanvraagstelsel Mijn ZonMw of vanaf de website van ZonMw (op de website van het betreffende financieringsinstrument);
- vul het aanvraagformulier in;
- sla het formulier op als pdf en dien het met de eventueel verplichte bijlage(n) in Mijn ZonMw in;
- vul de online in Mijn ZonMw gevraagde gegevens in.

Verplichte bijlagen:

- begroting;
- steunverklaringen samenwerkingspartner(s);
- verklaring cofinancier(s) (verplicht indien van toepassing);
- verklaring de-minimissteun (verplicht indien van toepassing, zie paragraaf 3.1.1)
- garantstelling voor continuïteit in de projectbegeleiding (verplicht indien van toepassing, zie paragraaf 3.1);
- formulier ‘Statement and signature’.

De aanvraag en bijlagen dienen conform het door NWO/ZonMw aangeboden template opgesteld te worden. Bijlagen dienen los van de aanvraag in Mijn ZonMw geüpload te worden. Alle bijlagen, met uitzondering van de begroting, dienen als pdf-bestand (zonder beveiliging) te worden ingediend. De begroting moet als Excel-bestand worden ingediend in MijnZonMw.

Indien er cofinanciering wordt bijgedragen dient op het moment van indienen in de bijgesloten verklaringen cofinanciering de volledige cofinanciering te zijn toegezegd volgens de voorwaarden beschreven in paragraaf 3.5.6.

Andere bijlagen dan hierboven vermelde bijlagen zijn niet toegestaan.

3.4 Indieningsvoorwaarden

3.4.1 Formele voorwaarden voor indiening

NWO toetst uw aanvraag op alle in deze Call for proposals gestelde voorwaarden, inclusief onderstaande voorwaarden. Alleen als uw aanvraag aan deze voorwaarden voldoet, wordt deze toegelaten tot de beoordelingsprocedure. U wordt gevraagd om na indiening van een aanvraag beschikbaar te zijn om eventuele administratieve correcties door te voeren en zo (alsnog) te voldoen aan de voorwaarden voor indiening.

Deze voorwaarden zijn:

- de hoofdaanvrager en medeaanvrager(s) voldoen aan de in paragraaf 3.1 gestelde voorwaarden;
- in geval van cofinanciering: de cofinanciers voldoen aan de in paragraaf 3.1.3 gestelde voorwaarden;
- de aanvraag voldoet aan de DORA-richtlijnen zoals beschreven in paragraaf 4.1;
- de aanvraag is ingediend via het Mijn ZonMw-account van de hoofdaanvrager;
- de aanvraag is ontvangen voor de gestelde deadline;
- de aanvraag is in het Engels opgesteld;
- de begroting in de aanvraag is volgens de voorwaarden van deze Call for proposals opgesteld (gebruikmakend van het beschikbaar gestelde format dat de meest recente tarieven bevat);
- het voorgestelde project heeft een looptijd van maximaal 5 jaar;
- alle vereiste bijlagen zijn, na eventueel verzoek tot aanvulling of wijziging, compleet en volgens de instructies ingevuld en conform de voorwaarden van deze Call for proposals opgesteld en ingediend.

Aanvullende voorwaarden voor de aanvraag:

- De hoofdaanvrager (of diens vervanger) is aanwezig geweest bij beide collaboratieve workshops van het betreffende thema (zie paragraaf 3.3.1 en 4.2.1);
- Indien van toepassing: Ingevulde verklaring de-minimissteun door de betrokken maatschappelijke partijen;
- Indien van toepassing: De cofinanciering is, na eventueel verzoek tot aanvulling of wijziging, correct en volledig toegezegd middels verklaringen cofinanciering.

3.5 Subsidievoorwaarden

Op alle aanvragen zijn de [NWO Subsidieregeling 2024](#) en het [Akkoord bekostiging](#) wetenschappelijk onderzoek van toepassing.

3.5.1 Naleving Nationale leidraad kennisveiligheid

In de Nationale leidraad kennisveiligheid hebben de Nederlandse kennissector (waaronder NWO) en verschillende onderdelen van de Rijksoverheid handvatten vastgelegd voor wie binnen onderzoeksorganisaties te maken heeft met internationale samenwerking en daarbij kansen en (veiligheids-)risico's tegen elkaar moet afwegen. Bij de aanpak van kennisveiligheid binnen Nederland staat zelfregulering door de kennissector centraal.

NWO verwacht van aanvragers dat zij zich conformeren aan het kennisveiligheidsbeleid van de onderzoeksorganisatie. Indien NWO signalen ontvangt dat een aanvraag of toegewezen project kennisveiligheidsrisico's met zich meebrengt, kan NWO de aanvrager of projectleider verzoeken inzicht te geven in de risico mitigerende maatregelen. Daarnaast kan NWO besluiten om in de toewijzingsbrief nadere voorwaarden op te nemen ter bescherming van de kennisveiligheid.

De Nationale leidraad kennisveiligheid vindt u op de website van de Rijksoverheid: [Home](#) | [Loket Kennisveiligheid](#).

3.5.2 Datamanagement

Resultaten van wetenschappelijk onderzoek moeten kunnen worden gerepliceerd, geverifieerd en gefalsificeerd. In het digitale tijdperk betekent dit dat behalve publicaties ook onderzoeksdata zo veel mogelijk vrij toegankelijk moeten zijn. NWO verwacht dat de onderzoeksdata die voortkomen uit projecten die door NWO zijn gefinancierd zo veel mogelijk vrij beschikbaar komen voor hergebruik door andere onderzoekers. NWO hanteert daarbij het principe: "zo open als mogelijk, beschermd indien nodig". Van onderzoekers wordt verwacht dat zij ten minste die data en/of niet-numerieke resultaten die ten grondslag liggen aan de conclusies van binnen het project gepubliceerde werken openbaar maken, gelijktijdig met de publicatie zelf. Eventuele kosten die hiervoor worden gemaakt, kunnen worden meegenomen in de projectbegroting. Onderzoekers maken kenbaar hoe met data voortkomend uit het project wordt omgegaan aan de hand van de datamanagementparagraaf in de aanvraag, en het datamanagementplan na toewijzing van subsidie.

Datamanagementparagraaf

De datamanagementparagraaf maakt deel uit van de aanvraag. Onderzoekers wordt gevraagd reeds voor aanvang van het onderzoek te bedenken hoe de verzamelde data geordend en gecategoriseerd moeten worden zodat zij vrij beschikbaar kunnen worden gesteld. Vaak zullen al vóór het tot stand komen van de data en de analyse daarvan maatregelen getroffen moeten worden om opslag en deling later mogelijk te maken. Indien niet alle data voortkomende uit het project openbaar gemaakt kunnen worden, bijvoorbeeld om redenen van privacy, ethiek of valorisatie, dient de aanvrager dit beargumenteerd kenbaar te maken in de datamanagementparagraaf.

De datamanagementparagraaf wordt niet beoordeeld en daarom ook niet meegewogen in de beslissing om een aanvraag al dan niet toe te wijzen. Zowel de referenten als de commissie kunnen wel advies geven met betrekking tot de datamanagementparagraaf.

3.5.3 Wetenschappelijke integriteit

Het project dat NWO financiert moet, conform de NWO Subsidieregeling 2024, worden uitgevoerd in overeenstemming met de nationaal en internationaal aanvaarde normen van wetenschappelijk handelen zoals neergelegd in de Nederlandse Gedragscode Wetenschappelijke Integriteit (2018). Met het indienen van de aanvraag committeert de aanvrager zich aan deze code. In geval van (mogelijke) schending van deze normen bij een door NWO gefinancierd project, dient de aanvrager NWO hiervan onverwijld op de hoogte te stellen en dient deze alle ter zake relevante documenten aan NWO te overleggen. Meer informatie over de gedragscode en het beleid op het gebied van wetenschappelijke integriteit vindt u op de website: [Wetenschappelijke integriteit | NWO](#).

3.5.4 Ethische verklaring of vergunning

Het is de verantwoordelijkheid van de aanvrager om na te gaan of voor de uitvoering van het voorgestelde project een ethische verklaring of vergunning noodzakelijk is. De aanvrager dient ervoor te zorgen dat deze tijdig wordt verkregen bij de relevante instelling of ethische commissie. Het wel of niet hebben van een ethische verklaring of vergunning op het moment van het aanvraagproces heeft geen invloed op de beoordeling van de aanvraag. Als er een ethische verklaring of vergunning nodig is voor (een deel van) het onderzoek dan moet de projectleider een kopie van deze verklaring of vergunning aan NWO verstrekken nadat het project is toegewezen, en in ieder geval uiterlijk voordat de uitvoering van het onderdeel van het project waarvoor de verklaring nodig is van start gaat. Het deel van het project waarvoor de verklaring en/of vergunning vereist is, kan uiteraard (nog) niet worden uitgevoerd zolang er geen verklaring of vergunning is verstrekt.

3.5.5 Nagoya Protocol

Het Nagoya Protocol zorgt voor een eerlijke en billijke verdeling van voordelen voortvloeiende uit het gebruik van genetische rijkdommen (Access and Benefit Sharing; ABS). Onderzoekers die voor hun onderzoek gebruikmaken van genetische bronnen in/uit het buitenland dienen zich op de hoogte te stellen van het Nagoya Protocol ([Home | ABS Focal Point](#)). NWO gaat ervan uit dat zij de noodzakelijke acties ten aanzien van het Nagoya Protocol nemen.

3.5.6 Cofinanciering

Op alle aanvragen is de [Regeling Cofinanciering | NWO](#) van toepassing.

Aanvullende definities:

- In kind cofinanciering: gekapitaliseerde personele en/of materiële bijdragen van gebruikers;
- Cash cofinanciering wordt gebruikt ter dekking van een deel van de totale projectkosten en vormt samen met de door NWO verstrekte subsidie de benodigde financiële middelen.

Cofinanciering is in deze Call for proposals niet verplicht. Het is wel mogelijk cofinanciers toe te voegen in de aanvraag. Onderscheid wordt gemaakt tussen cash cofinanciering (te innen door de hoofdaanvrager), die dient als dekking voor de begroting van de projectactiviteiten beschreven in de aanvraag, en in kind cofinanciering, die kan bestaan uit personele en/of materiële inbreng van de betrokken organisaties.

Voor cofinanciering gelden de volgende uitgangspunten:

- NWO is hoofdfinancier van een aanvraag. Aanvragen waarbij de cofinanciering van de cofinanciers meer dan 49% van de totale projectkosten bedraagt, worden niet in behandeling genomen;

Hoofdstuk 3: Voorwaarden voor aanvragers / NWA Do-ReACT

- in kind bijdragen worden alleen geaccepteerd onder de voorwaarde dat het gedeelte dat door de cofinancier wordt ingebracht integraal onderdeel is van de projectactiviteiten en als identificeerbare inspanning kan worden gevolgd of aangemerkt. Bij vragen kan NWO verzoeken om nadere motivering en bewijsstukken van de gehanteerde tarieven en eveneens om aanpassing. Daarnaast mogen eventuele in kind bijdragen in de vorm van diensten en know how niet reeds bij de kennisinstelling(en) van de aanvrager(s) beschikbaar of voorhanden zijn;
- voor het kapitaliseren van de personele inbreng (mensuren) aan een project worden vaste integrale uurtarieven gebruikt. Voor de tarieven, zie de Handleiding Overheidstarieven (HOT), tabel 2 onder 2.2 ‘gemiddelde totale loonkosten per salarisschaal’, kolom ‘Uurtarief productieve uren, excl. btw’. Hierbij dient het tarief te worden gebruikt dat de werkelijke loonkosten het dichtst benadert;
- cash cofinanciering is het netto bedrag dat een cofinancier betaalt aan de hoofdaanvrager. De hoofdaanvrager factureert cash cofinanciering en eventuele btw aan de cofinancier.

Niet toelaatbaar als cash/in kind cofinanciering zijn¹⁴:

- door NWO verstrekte subsidie;
- cofinanciering mag niet afkomstig zijn van partijen die op grond van deze Call for proposals een aanvraag bij NWO kunnen indienen;
- kosten m.b.t. overhead, begeleiding, consultancy en/of deelname aan de begeleidingscommissie.

Verklaring cofinanciering deelnemende cofinanciers

In een verklaring cofinanciering spreekt de cofinancier inhoudelijke en/of financiële steun uit aan het project en bevestigt deze de toegezegde cofinanciering. Verklaringen cofinanciering van cofinanciers die worden genoemd in de aanvraag zijn verplichte bijlagen bij het indienen van de aanvraag. De verklaring cofinanciering moet zijn ondertekend door een tekenbevoegd persoon van de cofinancier. NWO stelt een verplicht format voor de verklaring cofinanciering beschikbaar op de financieringspagina van deze Call for proposals op de ZonMw website.

In geval van toewijzing dient de cofinancier zijn bijdrage(n) te bevestigen in de consortiumovereenkomst. In deze overeenkomst worden ook verdere afspraken gemaakt tussen de cofinancier(s) en de aanvrager(s) (zie paragraaf 5.5).

Verantwoording cash en in kind cofinanciering

De verhouding cofinanciering (zowel cash als in kind) en de door NWO verstrekte subsidie in deze Call for proposals, is van toepassing vanaf het indienen van een aanvraag tot en met de vaststelling van de subsidie. Cash cofinanciering heeft invloed op het subsidiebedrag dat NWO verstrekt omdat zowel de bijdrage van NWO als cash cofinanciering voor dezelfde projectspecifieke kosten gebruikt worden (in tegenstelling tot cofinanciering in kind).

Ambtshalve indexeren als gevolg wijziging van de tarieven na indiening van een aanvraag heeft geen invloed op de verhouding en cofinancieringseis voor de NWO bijdrage. NWO gaat uit van de verhouding in de door NWO toegewezen aanvraagbegrotingen.

Bij vaststelling van een project wordt het definitieve subsidiebedrag bepaald aan hand van de eindverantwoording, de financiële voorwaarden en de verhouding cofinanciering zoals vermeld in de aanvraagbegroting.

In geval van gedeeltelijk geleverde cash cofinanciering (door onvoorziene omstandigheden, zoals faillissementen) gaat NWO voor haar bijdrage uit van de oorspronkelijke subsidieverlening, rekening houdend met de wel geleverde cash cofinanciering en de geldende minimale cofinancieringseis, indien deze van toepassing is.

Cash cofinanciering boven de cofinancieringseis heeft invloed op de gehanteerde verhouding tussen cofinanciering en door NWO verstrekte subsidie. Indien een project cash cofinanciering kent boven de cofinancieringseis en er bij vaststelling sprake is van gedeeltelijk geleverde cash cofinanciering, is de NWO bijdrage nooit hoger dan de oorspronkelijke bijdrage uit de subsidieverlening. De verhouding van de NWO bijdrage is dan maximaal de bijdrage die volgt uit de cofinancieringseis.

Te allen tijde dient NWO onverwijld op de hoogte gesteld te worden van problemen in verwachte cofinanciering (cash en/of in kind). Naast financiële gevolgen voor een project, kan NWO ook adequate wijzigingen in een project verlangen als wijzigingsverzoek, zodat het onderzoek naar beste vermogen vervolgd kan worden.

3.5.7 Steunverklaring samenwerkingspartner

In een steunverklaring (zonder co financiering) spreekt de samenwerkingspartner steun uit aan het project en beschrijft diens rol binnen het project. NWO stelt een standaard format beschikbaar op de financieringspagina.

In geval van toekenning dient de samenwerkingspartner diens deelname aan het project te bevestigen in de consortiumovereenkomst. Tevens worden in deze overeenkomst verdere afspraken gemaakt tussen de samenwerkingspartner(s) en de aanvrager(s) (zie ook paragraaf 5.5).

3.5.8 Verklaring de-minimissteun

Voor maatschappelijke organisaties die gefinancierd worden onder de de-minimisverordening (zie paragraaf 3.1.1) maakt de verklaring de-minimissteun onderdeel uit van de aanvraag. De toewijzing van de aanvraag zal plaatsvinden onder de voorwaarde dat op het moment van toewijzing de de-minimisdrempel voor de betreffende maatschappelijke organisatie niet wordt overschreden.

4 Beoordelingsprocedure

Dit hoofdstuk beschrijft allereerst de beoordeling volgens de DORA-principes (paragraaf 4.1) en hoe de beoordelingsprocedure verloopt (paragraaf 4.2). Vervolgens somt het de criteria op waaraan de beoordelingscommissie uw aanvraag toetst (paragraaf 4.3).

Voor alle bij de beoordeling en/of besluitvorming betrokken personen en betrokken NWO-medewerkers is de NWO Code Persoonlijke Belangen van toepassing ([Code persoonlijke belangen | NWO](#)).

Het gebruik van generatieve AI is volledig uitgesloten bij de beoordeling van een aanvraag. Meer informatie over het beleid op generatieve AI vindt u op de website ([NWO-beleid op het gebruik van generatieve artificial intelligence \(GAI\) | NWO](#)).

NWO streeft naar een inclusieve cultuur, waarin geen plaats is voor bewuste of onbewuste barrières vanwege culturele, etnische of religieuze achtergrond, gender, seksuele oriëntatie, gezondheid of leeftijd ([Diversiteit en inclusie | NWO](#)). NWO stimuleert leden van een beoordelingscommissie actief om zich bewust te worden van impliciete associaties en te proberen deze te minimaliseren. NWO voorziet hen van informatie over concrete manieren om de beoordeling van een aanvraag te verbeteren.

4.1 De San Francisco Declaration (DORA)

NWO is ondertekenaar van de San Francisco Declaration on Research Assessment (DORA). DORA is een wereldwijd initiatief dat beoogt de manier waarop onderzoek en onderzoekers worden beoordeeld te verbeteren. DORA bevat aanbevelingen voor onderzoeksfinanciers, onderzoeksorganisaties, wetenschappelijke tijdschriften en andere partijen.

DORA richt zich op het terugdringen van het onkritisch gebruik van bibliometrische indicatoren en het wegnemen van onbewuste vooringenomenheid (unconscious bias) bij de beoordeling van onderzoek en onderzoekers. Overkoepelende filosofie van DORA is dat onderzoek moet worden beoordeeld op zijn eigen kwaliteiten en verdiensten in plaats van op basis van afgeleide indicatoren, zoals het tijdschrift waarin het onderzoek wordt gepubliceerd.

NWO gaat bij het beoordelen van het wetenschappelijk track record van aanvragers uit van een brede definitie van wetenschappelijke output.

NWO verzoekt commissieleden bij de beoordeling van aanvragen niet af te gaan op indicatoren als de Journal Impact Factor of de h-index. U mag deze niet vermelden in uw aanvraag. Wel mag u naast publicaties ook andere wetenschappelijk producten te vermelden, zoals datasets, patenten, software en code enzovoort.

Voor meer informatie over wat NWO doet om de principes van DORA te implementeren zie: [DORA | NWO](#).

4.2 Procedure

De aanvraagprocedure bestaat uit de volgende stappen:

- aanmelden voor de collaboratieve workshops;

- deelname aan beide collaboratieve workshops (voor hoofdaanvrager of een vervanger (zie paragraaf 3.3.1) verplicht);
- indiening van de aanvraag;
- in behandeling nemen van de aanvraag;
- peer review door referenten;
- weerwoord;
- preadvisering beoordelingscommissie;
- wanneer benodigd: interviewselectie;
- interview;
- vergadering van de beoordelingscommissie;
- besluitvorming.

Beoordelingscommissie

Voor deze Call for proposals wordt door de raad van bestuur van NWO een externe, onafhankelijke, breed samengestelde beoordelingscommissie ingesteld, bestaande uit vertegenwoordigers uit de wetenschap en de gehele kennisketen, inclusief maatschappelijke stakeholders en vertegenwoordigers vanuit de doelgroep, met kennis van het vakgebied. De taak van de beoordelingscommissie is om de aanvragen en de daarop betrekking hebbende stukken in onderlinge samenhang en op eigen merites te beoordelen op basis van de beoordelingscriteria in deze Call for proposals.

4.2.1 Collaboratieve workshops

Het programma van de workshop wordt vormgegeven aan de hand van het callthema, de expertises van de deelnemers en de verwachte bijdrage aan impact. De workshops bieden de mogelijkheid om ideeën te combineren en brede vernieuwende consortia te vormen (krachtenbundeling). Het is vervolgens aan de deelnemers om samenwerking aan te gaan in kennisketenbrede, inter- en transdisciplinaire vernieuwende consortia en gezamenlijk de aanvraag uit te werken. Meer informatie over de workshops zal bekend worden gemaakt op de financieringspagina. Zie ook [Collaboratieve workshop | NWO](#).

NWO/ZonMw organiseert twee opeenvolgende collaboratieve workshops.

4.2.2 Indiening van een aanvraag

Voor indiening van de aanvraag is een standaardformulier beschikbaar op de financieringspagina van deze Call for proposals op de ZonMw website. In uw aanvraag moet u zich houden aan de vragen die in dit formulier staan en aan de werkwijze die in de toelichting staat. Ook moet u zich houden aan de voorwaarden voor het maximale aantal woorden en pagina's.

Uw ingevulde aanvraagformulier moet voor de deadline via Mijn ZonMw zijn ontvangen (zie paragraaf 1.3). Na dit tijdstip kunt u geen aanvraag meer indienen. De hoofdaanvrager ontvangt na indiening van de aanvraag een ontvangstbevestiging.

4.2.3 In behandeling nemen van de aanvraag

Zo snel mogelijk nadat u uw aanvraag heeft ingediend, hoort u of NWO/ZonMw uw aanvraag in behandeling neemt. NWO/ZonMw bepaalt dit aan de hand van een aantal administratief-technische criteria (zie de formele voorwaarden voor indiening, paragraaf 3.4). Alleen als uw aanvraag hieraan voldoet, kan NWO/ZonMw deze in behandeling nemen.

Houdt er rekening mee dat NWO/ZonMw u binnen twee weken na de indieningsdeadline kan benaderen om eventuele administratieve correcties door te voeren om (alsnog) te voldoen aan de voorwaarden voor indiening. U krijgt één keer de gelegenheid om de correcties door te voeren, hiervoor krijgt u vijf werkdagen de tijd.

4.2.4 Peer review door referenten

Voordat de beoordelingscommissie zich over uw aanvraag buigt, vraagt NWO/ZonMw eerst input van tenminste twee externe referenten. Dit zijn onafhankelijke adviseurs die deskundig zijn op het onderwerp van de aanvraag. Zij beoordelen de aanvraag op basis van de in de Call for proposals genoemde beoordelingscriteria (paragraaf 4.3).

Het is mogelijk om (maximaal drie) non-referenten op te geven. Aanvragers kunnen deze non-referenten opgeven, tegelijk met het indienen van de aanvraag. NWO/ZonMw zal deze non-referenten niet benaderen om als externe referent de aanvraag te beoordelen.

4.2.5 Weerwoord

De hoofdaanvrager ontvangt de geanonimiseerde referentenrapporten. U heeft daarna de gelegenheid om een weerwoord te formuleren. U krijgt vijf werkdagen de tijd om uw weerwoord via MijnZonMw in te dienen. Mocht u besluiten de aanvraag in te trekken, dan dient u dit zo snel mogelijk per e-mail aan het bureau te melden en de aanvraag in MijnZonMw in te trekken. Indien NWO/ZonMw uw weerwoord na de deadline ontvangt, wordt het niet meegenomen in de verdere procedure.

4.2.6 Preadvisering beoordelingscommissie

Hierna wordt uw aanvraag voor commentaar voorgelegd aan enkele leden van de beoordelingscommissie (de preadviseurs). De preadviseurs geven schriftelijk een inhoudelijk en beargumenteerd commentaar op de aanvraag. Zij formuleren dit commentaar aan de hand van de inhoudelijke beoordelingscriteria (zie paragraaf 4.3.1) en geven de aanvraag per beoordelingscriterium een cijfermatige score. Hierbij wordt de NWO scoretabel gehanteerd (op een schaal van 1 tot 9, waarbij '1' excellent is en '9' ontoereikend). De preadviseurs inventariseren daarnaast welke onderdelen tijdens het interview verhelderd, toegelicht of verdiept dienen te worden.

4.2.7 Interviewselectie

In principe worden alle consortia die een aanvraag hebben ingediend uitgenodigd voor een interview met de beoordelingscommissie. Indien het aantal aanvragen vijfmaal het verwachte aantal toe te wijzen aanvragen overschrijdt, dan kan de beoordelingscommissie besluiten om alleen een selectie van de consortia op interview uit te nodigen.

Om tot deze selectie te komen worden de aanvragen, de referentenrapporten en het weerwoord aan de beoordelingscommissie voorgelegd. De beoordelingscommissie maakt op basis hiervan een eigen afweging die resulteert in een ranglijst. Vervolgens ontvangen de hoogst geprioriteerde aanvragers een uitnodiging voor een interview. Dit zal maximaal vijfmaal het verwachte aantal toe te wijzen aanvragen betreffen. Als na de interviewselectie blijkt dat twee of meer aanvragen op basis van hun gewogen totaalscore niet van elkaar te onderscheiden zijn, dan is er sprake van een ex aequo-situatie (zie paragraaf 4.2.15).

4.2.8 Interview

Tijdens het interview heeft de beoordelingscommissie de gelegenheid om vragen te stellen, ook nieuwe vragen die nog niet door de referenten zijn opgeworpen. Het consortium kan hier tijdens het interview in de discussie met de commissie op reageren. Op deze wijze wordt nader hoor- en wederhoor toegepast. Het interview is een belangrijk onderdeel van de beoordelingen en kan leiden tot bijstelling van de beoordeling en de score van de aanvraag tot dan toe.

4.2.9 Vergadering van de beoordelingscommissie

De beoordelingscommissie maakt op basis van het beschikbare materiaal een eigen afweging. Hierbij geldt dat de referentenrapporten in belangrijke mate richtinggevend zijn voor de uiteindelijke beoordeling, maar niet per se onverkort worden overgenomen door de beoordelingscommissie. De commissie weegt de argumenten van de referenten (ook onderling) en bekijkt of in het weerwoord een goede reactie is geformuleerd op de kritische opmerkingen uit de referentenrapporten. De commissie heeft bovendien, anders dan de referenten, zicht op de kwaliteit van de overige ingediende aanvragen en weerwoorden. Dit brengt met zich mee dat de commissie tot een andere beoordeling kan komen dan de referenten.

De commissie stelt naar aanleiding van de bespreking een schriftelijk advies op aan de raad van bestuur over de kwaliteit en prioritering van de aanvragen. Dit advies baseert zij op de beoordelingscriteria. De aanvraag als geheel moet tenminste de kwalificatie 'zeer goed' krijgen om in aanmerking te komen voor de subsidie. Daarnaast moet de aanvraag tevens op elk van de afzonderlijke beoordelingscriteria tenminste de kwalificatie 'goed' krijgen.

Voor meer informatie over de kwalificaties zie [Financiering aanvragen, hoe werkt dat? | NWO](#).

Als na de bespreking van de aanvragen blijkt dat twee of meer aanvragen op basis van hun gewogen totaalscore niet van elkaar te onderscheiden zijn, dan is er sprake van een ex aequo-situatie (zie paragraaf over ex aequo).

4.2.10 Ex aequo

Onder ex aequo verstaat NWO de situatie waarin twee of meer aanvragen op basis van hun gewogen score niet van elkaar te onderscheiden zijn. Een ex aequo situatie is relevant rondom de grens van het subsidieplafond of de selectiegrens. Of er sprake is van een ex aequo situatie wordt als volgt bepaald. Het uitgangspunt is de door de beoordelingscommissie opgestelde prioritering, met eindscores afgerond op 2 decimalen. De referentiescore is de score van de laagst geprioriteerde aanvraag binnen de grens van het subsidieplafond of de selectiegrens. Alle aanvragen met een score die 0,05 of minder van de referentiescore afliggen, worden in overweging genomen. Zo worden de aanvragen geselecteerd die binnen 0,10 gelijk zijn. Indien een ex aequo situatie zich voordoet op de grens van het subsidieplafond of de selectiegrens, dan zal de aanvraag met de hoogste score op het criterium 'Probleemstelling- en analyse' als hoogste eindigen. Als de ex aequo situatie daarmee niet wordt doorbroken, zal de aanvraag met de hoogste score op het criterium 'Kwaliteit van het consortium' als hoogste eindigen. Als ook dan aanvragen gelijk eindigen bepaalt de beoordelingscommissie met behulp van een (anonieme) meerderheidsstemming de prioritering (conform artikel 2.2.6, vijfde lid, van de NWO Subsidieregeling 2024). Als ook stemming geen uitsluitsel biedt, of niet gewenst is, wordt de ex aequo situatie doorgestuurd naar het besluitnemend orgaan.

4.2.11 Besluitvorming

Tot slot toetst de raad van bestuur van NWO de gevolgde procedure en het advies van de beoordelingscommissie. Vervolgens stelt het bestuur de definitieve kwalificaties vast en besluit over toe- en afwijzing van de aanvragen.

4.2.12 Tijdpad

Hieronder treft u het tijdpad aan voor deze Call for proposals. Het kan zijn dat NWO het noodzakelijk acht om tijdens de lopende procedure nog aanpassingen in het tijdpad van deze Call for proposals aan te brengen. Uiteraard ontvangt u hierover op tijd bericht.

Collaboratieve workshops

Woensdag 7 januari 2026	Deadline aanmelden collaboratieve workshops*
Woensdag 14 januari 2026	Collaboratieve workshop 1
Woensdag 4 februari 2026	Collaboratieve workshop 2

*Meer informatie over de collaboratieve workshops kunt u vinden op de financieringspagina van deze Call for proposals.

Verzoek toetsing (buitenlandse) organisatie

Dinsdag 14 april 2026, 14:00:00 CEST	Deadline verzoek toetsing (buitenlandse) organisatie
--------------------------------------	--

Aanvragen

Dinsdag 12 mei 2026, 14:00:00 CEST	Deadline aanvragen
Begin juli 2026	Aanvragers kunnen een weerwoord indienen
Medio september 2026*	Vergadering beoordelingscommissie + interviews
Oktober 2026	Besluit bestuur

*Als interviewselectie wordt toegepast (zie 4.2.7), dan zal de vergadering van de beoordelingscommissie met de interviews op een later tijdstip plaats vinden. Naar verwachting vindt deze vergadering dan eind september 2026 plaats.

4.3 Criteria

4.3.1 Inhoudelijke beoordelingscriteria

De aanvragen die binnen deze Call for proposals worden ingediend worden inhoudelijk beoordeeld aan de hand van de volgende criteria:

1. Probleemstelling en -analyse (20%)
2. Verwachte impact en route naar impact (20%)
3. Kwaliteit van het consortium (30%)
4. Kwaliteit van het onderzoek (30%)

Binnen de vier beoordelingscriteria worden de volgende aspecten onderscheiden:

1. Probleemstelling en –analyse

- Helder geformuleerde probleemstelling en resulterende kennisvragen, logisch gerelateerd en bijdragend aan de doelstelling van de Call for proposals (zie ook paragraaf 2.3, het inhoudelijk kader van de Call for proposals)
- Maatschappelijke en wetenschappelijke urgentie en relevantie van de probleemstelling.
- Interdisciplinaire en transdisciplinaire karakter van de probleemstelling en de kennisvragen.
- Het voorstel getuigt van een grondige kennis van bestaande initiatieven binnen het veld van deze Call for proposals en biedt een duidelijke meerwaarde door zich hiervan te onderscheiden of hierop voort te bouwen.
- De toegevoegde waarde van de NAM ten opzichte van de reeds bestaande methodiek voor risicobeoordelingen voor mens, dier en milieu wordt voldoende gemotiveerd.

2. Beoogde impact en route naar impact

- De beoogde wetenschappelijke en maatschappelijke impact is helder gedefinieerd en volgt logisch uit het/de geïdentificeerde probleem of vraag.
- De Impact pathway beschrijft een heldere route richting de maatschappelijke, impact, inclusief de rol van de betrokken partners. Passende strategische activiteiten ten behoeve van het bereiken van de beoogde impact, zoals stakeholder engagement, communicatie, monitoring en evaluatie en capaciteitsontwikkeling.
- Voldoende aandacht voor de belangrijkste risico's op ongewenste maatschappelijke impact en de voorgenomen maatregelen om dit te voorkomen of mitigeren en de kans op gewenste impact te vergroten.

3. Kwaliteit van het consortium

- Samenstelling van het consortium sluit logisch aan bij het beoogde project. Het is interdisciplinair met betrokkenheid van relevante maatschappelijke stakeholders en/of burgers en is kennisketenbreed.
- Kwaliteit van de consortiumpartners voor wat betreft benodigde kennis, vaardigheden en expertise voor de uitvoering van het project.
- Actieve betrokkenheid van de partners bij de ontwikkeling van het project (co-design), vanaf de articulatie van de probleemstelling en de kennisvragen, en bij de uitvoering (co-creatie).
- Heldere taak- en rolverdeling binnen het consortium bij uitvoering van het onderzoek en de governance.

4. Kwaliteit van het onderzoek

- De wetenschappelijke vraagstelling volgt logisch uit de probleemanalyse.
- De voorgestelde aanpak en methodologie zijn realistisch en geschikt om de concreet geformuleerde doelstellingen te behalen en de vraagstelling te beantwoorden. Het consortium hanteert in de uitvoering zowel een fundamentele als toepassings- en praktijkgerichte aanpak.
- Het geïntegreerde karakter van het interdisciplinaire onderzoek.
- Opzet van het voorgestelde onderzoeksplan: helder omschreven werkpakketten in logische samenhang; passende, goed gemotiveerde begroting; overtuigende haalbaarheid, risico analyse en eventueel back-up plan.

5 Subsidieverplichtingen

In dit hoofdstuk worden de verschillende subsidieverplichtingen toegelicht die – in aanvulling op de in paragraaf 3.5 genoemde subsidievoorwaarden - van toepassing zijn na toewijzing.

5.1 Inhoudelijke monitoring

NWO draagt zorg voor de inhoudelijke monitoring van de toegewezen aanvragen. Tijdens de looptijd van dit programma organiseert NWO programmabijeenkomsten. Alle projecten binnen dit thema van de Call for proposals zullen worden uitgenodigd om hieraan deel te nemen.

Begeleidingscommissie

Ter versterking van de monitoring en om het draagvlak voor de uitvoering van de projecten te vergroten, zal een begeleidingscommissie worden ingesteld. De begeleidingscommissie monitort de verbinding tussen de verschillende thema's, monitort de voortgang van alle projecten en de behaalde resultaten met een focus op kennisoverdracht, kennisbenutting en toepassing van de resultaten. Er zullen geregeld bijeenkomsten worden georganiseerd. Voor de bijeenkomsten van de begeleidingscommissie worden vertegenwoordigers van alle consortia gevraagd om input en deelname aan de bijeenkomsten. Waar gewenst worden experts uitgenodigd.

5.2 Verantwoording en afsluiting

Verantwoording tijdens het project

Gedurende het project is de hoofdaanvrager verantwoordelijk voor rapportages over het project. NWO kan met het oog op monitoring van de voortgang van het project tussentijds inhoudelijk en financiële rapportages opvragen, evenals verantwoording van geleverde cofinanciering indien van toepassing. Meer informatie hierover volgt in de toewijzingsbrief.

Afsluiting van een project

Bij afronding van een project zullen inhoudelijke- en financiële eindrapportages worden opgevraagd. Na goedkeuring daarvan wordt definitieve hoogte van de subsidie (en cofinanciering) vastgesteld.

5.3 Programma activiteiten

Gedurende de gehele looptijd van het project vinden verschillende verplichte bijeenkomsten plaats, georganiseerd door NWO/ZonMw.

In 2027 vindt de kick-off van het onderzoeksprogramma plaats na de subsidieverlening. Deze kick-off op programmaniveau is een publieke kick-off en markeert de start van het programma.

Consortiumleden van het toegekende project nemen deel, maar de kick-off richt zich ook op relevante stakeholders en een breder publiek.

Er vinden jaarlijkse bijeenkomsten plaats. Hierover wordt tijdig gecommuniceerd. Tijdens deze bijeenkomsten wordt de voortgang van het project besproken. Daarnaast wordt er gekeken naar kansen voor (verdere) impactcommunicatie en -activiteiten.

In het midden van het programma zal een mid-term bijeenkomst georganiseerd. De jaarlijkse bijeenkomst wordt dan uitgebreid met een publieksdag met relevante belanghebbenden om de (voorlopige) inzichten en uitkomsten (en impact, indien beschikbaar) van de projecten onder de aandacht te brengen en te oogsten. Daarnaast is de bijeenkomst bedoeld om de belangstelling voor het onderzoek verder te vergroten, als bijdrage aan de algehele impact.

In 2032 vindt het afsluitende evenement plaats. Afhankelijk van inhoudelijk en praktische randvoorwaarden, zal deze bijeenkomst bestaan uit twee dagen of dagdelen met twee hoofdactiviteiten. Het eerste deel omvat een dag (of halve dag) waarin om de conclusies te bespreken en aan te scherpen. Het tweede deel is een publieksdag met relevante belanghebbenden om de inzichten en uitkomsten (en impact, indien beschikbaar) van de projecten onder de aandacht te brengen en te oogsten en om de belangstelling voor de thema's van de Call for proposals verder te vergroten, als bijdrage aan de algehele impact.

5.4 Datamanagement

Na toewijzing van een aanvraag dient de aanvrager de datamanagementparagraaf uit te werken tot een datamanagementplan. Aanvragers kunnen hierbij gebruik maken van het advies van de referenten en commissie. De aanvrager beschrijft in het plan of gebruik gemaakt wordt van bestaande data of dat het om een nieuwe dataverzameling gaat en hoe de dataverzameling dan FAIR: vindbaar, toegankelijk, interoperabel en herbruikbaar gemaakt wordt. Het datamanagementplan dient voor indiening te zijn afgestemd met een data steward of vergelijkbare functionaris van de onderzoeksorganisatie waar het project wordt uitgevoerd. NWO beoordeelt het plan zo snel mogelijk. Goedkeuring van het datamanagementplan door NWO is voorwaarde voor de subsidieverlening. Het plan kan tijdens het onderzoek worden bijgesteld.

Meer informatie over het datamanagementprotocol van NWO staat op: [Research datamanagement | NWO](#).

5.5 Intellectueel eigendom en consortiumovereenkomst

Met betrekking tot de intellectuele eigendom (IE) geldt het NWO IE-beleid. Het NWO IE-beleid is te vinden in hoofdstuk 4 van de NWO Subsidieregeling 2024.

Aanvragers moeten een door NWO gefinancierd project uitvoeren in de tijd dat ze voor de onderzoeksorganisatie werken. Indien een aanvrager of een door NWO gefinancierde onderzoeker bij meerdere werkgevers is aangesteld, dient de andere werkgever ten behoeve van de aanvrager afstand te doen van eventuele IE-rechten die uit het project voortvloeien.

NWO streeft na dat onderzoeksresultaten toepassing kunnen vinden bij de partners die bij het project zijn betrokken. NWO beoogt enerzijds dat de onderzoeksresultaten van door haar gefinancierde projecten publiek toegankelijk zijn, en anderzijds dat de verdere ontwikkeling van de onderzoeksresultaten wordt gestimuleerd door partijen de mogelijkheid te bieden om deze te exploiteren. Daarbij kan het wenselijk zijn om intellectuele eigendomsrechten over te dragen of een licentie te verlenen aan (een van) de bij het project betrokken private partijen. Het uitgangspunt is dat alle onderzoeksresultaten kunnen worden gepubliceerd met inachtneming van afspraken over publicatieprocedures.

Het afsluiten van een consortiumovereenkomst na toewijzing van de aanvraag is één van de voorwaarden voor de start van het project. In deze overeenkomst worden afspraken gemaakt over intellectueel eigendom en publicatie, kennisoverdracht, geheimhouding, betalingen van cofinanciering en voortgangs- en eindverslagen. Uploaden in ISAAC is noodzakelijk voordat een project kan starten.

De regie om tot de consortiumovereenkomst te komen ligt bij de aanvrager. De model consortiumovereenkomst die NWO beschikbaar stelt dient hiervoor gebruikt te worden. Deze modelovereenkomst is opgesteld conform de NWO Subsidieregeling 2024. NWO is geen partij bij de consortiumovereenkomst.

Partijen hebben de mogelijkheid om te kiezen voor de standaardtekst van NWO in de modelovereenkomst, en zij hebben ook de mogelijkheid om op de onderdelen IE en publicatieprocedure eigen afspraken te maken of reeds bestaande afspraken toe te passen. De model consortiumovereenkomst voorziet hierin.

5.6 Maatschappelijk verantwoord licentiëren

Uit het project kan kennis voortkomen die geschikt is voor toepassing in de maatschappij. Bij het aangaan van afspraken over licentie- en/of overdracht van onder deze Call for proposals ontwikkelde onderzoeksresultaten dient rekening te worden gehouden met de tien principes voor maatschappelijk verantwoord licentiëren, zoals opgenomen in het NFU rapport [“Tien Principes voor Maatschappelijk Verantwoord Liciënteren | NFU”](#).

5.7 Begeleidingscommissie

Na toewijzing van het project zal een begeleidingscommissie conform artikel 3.3.2 van de NWO Subsidieregeling 2024 worden ingesteld ten behoeve van begeleiding en monitoring van het project. Meer informatie over deze commissie volgt in de toewijzingsbrief.

5.8 Open Access

NWO heeft de Berlin Declaration (2003) ondertekend en is lid van cOAlitie 5 (2018) en zet zich in om de resultaten van wetenschappelijk onderzoek dat door NWO gefinancierd wordt vrij toegankelijk te maken via internet (Open Access). Daarmee geeft NWO invulling aan het beleid van de Nederlandse regering om al het publiek gefinancierde onderzoek Open Access beschikbaar te maken. Wetenschappelijke publicaties van onderzoek dat is gefinancierd op basis van toewijzingen voortvloeiend uit deze Call for proposals dienen daarom Open Access beschikbaar te zijn volgens de Beleidsregel Open Access.

Wetenschappelijke artikelen

Voor wetenschappelijke artikelen geldt dat zij direct op het moment van publicatie (zonder embargo) Open Access beschikbaar gesteld moeten worden via één van de volgende routes:

- publicatie in een volledig open access tijdschrift of platform dat is geregistreerd in de DOAJ;
- publicatie in een abonnementstijdschrift en het deponeren van tenminste de auteursversie van het artikel in een Open Access repository die is geregistreerd in OpenDOAR;
- publicatie in een tijdschrift waarvoor een transformatieve Open Access overeenkomst beschikbaar is tussen de UNL en een uitgever. Zie daarover: [Home | Open Access](#).

Boeken

Voor boeken, boekhoofdstukken en bundels gelden afwijkende voorwaarden. Zie daarover de Beleidsregel Open Access op [Open Science | NWO](#).

CC BY licentie

Met het oog op een optimale verspreiding van publicaties moet tenminste een Creative Commons (CC BY) licentie worden toegepast. Bij de aanwezigheid van zwaarwegende belangen kan de auteur verzoeken om te publiceren onder toepassing van een CC BY-ND licentie. Voor boeken, bundels en boekhoofdstukken staat de keuze van een CC BY licentie vrij.

Kosten

Eventuele kosten voor publiceren in volledig Open Access tijdschriften kunnen worden begroot in de projectbegroting door gebruikmaking van de budgetmodule 'materieel'. Kosten voor publicaties in hybride tijdschriften komen niet in aanmerking voor vergoeding door NWO. Voor Open Access boeken kan een beroep gedaan worden op het aparte NWO Open Access boekenfonds.

Voor een nadere toelichting op het Open Access beleid van NWO zie: [Open Science | NWO](#).

6 Contact en overige informatie

6.1 Contact

6.1.1 Inhoudelijke vragen

Voor inhoudelijke vragen over deze Call for proposals neemt u contact op met:

Klaske Bos (programmamanager)

Tel: +31703495080

E-mail: doreact.nwa@zonmw.nl

Annelies van Buuren (programmasecretaris)

Tel: +31703495030

E-mail: doreact.nwa@zonmw.nl

6.1.2 Technische vragen over het elektronisch aanvraagstelsel Mijn ZonMw

Bij technische vragen over het gebruik van Mijn ZonMw kunt u contact opnemen met de Mijn ZonMw helpdesk. Raadpleeg eerst de handleiding voordat u de helpdesk om advies vraagt. De Mijn ZonMw helpdesk is bereikbaar van maandag t/m vrijdag van 10.00 tot 17.00 uur op telefoonnummer +31 (0) 70 349 51 76. U kunt uw vraag ook per e-mail stellen via servicedesk@zonmw.nl. U ontvangt dan binnen twee werkdagen een reactie.

6.2 Overige informatie

NWO/ZonMw verwerkt persoonsgegevens die zij in het kader van deze ronde ontvangt conform de NWO privacyverklaring, [Privacyverklaring | NWO](#).

NWO/ZonMw kan aanvragers mogelijk benaderen voor een evaluatie van de procedure en/of het onderzoeksprogramma.

7 Bijlagen

7.1 Toelichting op budgetmodules

7.1.1 Personeel

Voor genoemde salaristabellen en tarieven: zie [Salaristabellen | NWO](#).

Promovendus

Een promovendus wordt 48 maanden voor 1,0 fte aangesteld bij een universiteit in het Koninkrijk der Nederlanden, umc of onderzoeksorganisatie zoals genoemd in artikel 1.1 van de NWO Subsidieregeling 2024. Het equivalent van 48 voltijdsmaanden, bijvoorbeeld een aanstelling van 60 maanden voor 0,8 fte, is ook mogelijk. Het is in bijzondere situaties mogelijk om een kortere aanstellingsduur aan te vragen. Dit moet goed worden gemotiveerd. Hierover wordt geoordeeld door de beoordelingscommissie. Indien een project korter duurt dan 48 maanden, is het noodzakelijk dat de decaan of instituutsdirecteur schriftelijk toezegt om het resterende deel van het promotietraject te financieren. Het is niet mogelijk financiering aan te vragen voor een promovendus die voor aanvang van de toewijzing met het te financieren project is gestart.

Gebruik de tarieven van een promovendus in de salaristabellen van UNL en NFU. Voor iedere promovendus is een eenmalige persoonsgebonden benchfee van € 5.000 beschikbaar ter stimulering van diens wetenschappelijke carrière.

Engineering Doctorate

Een Engineering Doctorate (EngD) wordt ten hoogste 24 maanden voor 1,0 fte aangesteld. De EngD is in dienst van de aanvragende instelling en kan voor bepaalde tijd werkzaamheden binnen het onderzoek bij een industriële partner uitvoeren.¹⁵

Financiering voor de aanstelling van een EngD kan alleen worden aangevraagd als er ook financiering voor een promovendus of postdoc wordt aangevraagd. Het is niet mogelijk financiering aan te vragen voor een EngD die voor aanvang van de toewijzing met het te financieren project is gestart.

Gebruik de tarieven van een promovendus in de salaristabellen van UNL en NFU. Voor iedere EngD is een eenmalige persoonsgebonden benchfee van € 5.000 beschikbaar ter stimulering van diens wetenschappelijke carrière.

Postdoc

Een postdoc wordt aangesteld bij een universiteit in het Koninkrijk der Nederlanden, umc of onderzoeksorganisatie zoals genoemd in paragraaf 3.1.1.

Gebruik de tarieven van een senior wetenschappelijk medewerker in de salaristabellen van UNL, en de tarieven van een postdoc bij een umc in de salaristabellen van NFU.

Het is niet mogelijk financiering aan te vragen voor een postdoc die voor aanvang van de toewijzing met het te financieren project is gestart.

¹⁵

Meer informatie over EngD posities is beschikbaar via 4TU.

Alleen een postdoc positie met een aanstelling van ten minste 12 maanden voor 0,5 fte kwalificeert als een aanstelling waarvoor een eenmalige persoonsgebonden benchfee van € 5.000 beschikbaar staat ter stimulering van diens wetenschappelijke carrière.

Arts-onderzoeker

Financiering kan worden aangevraagd voor de aanstelling van een basisarts of arts-assistent als arts-onderzoeker voor de uitvoering van wetenschappelijk geneeskundig onderzoek aan een umc. Een arts-onderzoeker wordt minimaal 36 en maximaal 48 maanden voor 1,0 fte aangesteld. Het equivalent van 36 of 48 voltijdsmaanden, bijvoorbeeld een aanstelling van 48 of 60 maanden voor 0,8 fte, is ook mogelijk. Het is in bijzondere situaties mogelijk om een kortere aanstellingsduur aan te vragen. Dit moet goed worden gemotiveerd. Hierover wordt geoordeeld door de beoordelingscommissie. Indien een project korter duurt dan 48 maanden, is het noodzakelijk dat de decaan of instituutsdirecteur schriftelijk toezegt om het resterende deel van het promotietraject te financieren.

Het is niet mogelijk financiering aan te vragen voor een arts-onderzoeker die voor aanvang van de toewijzing met het te financieren project is gestart.

Gebruik de tarieven van (arts-)onderzoeker in de salaristabellen van NFU. Voor iedere arts-onderzoeker is een eenmalige persoonsgebonden benchfee van € 5.000 beschikbaar ter stimulering van diens wetenschappelijke carrière.

Niet-wetenschappelijk personeel

Financiering kan worden aangevraagd voor niet-wetenschappelijk personeel (NWP) dat nodig is voor de uitvoering van het project. Het kan bijvoorbeeld gaan om programmeurs, technisch assistenten, analisten of projectleiders. De inzet van NWP moet worden beschreven in de aanvraag.

De duur van de aanstelling is niet langer dan de looptijd van het door NWO gefinancierde project. Afhankelijk van het functieniveau wordt gekozen uit de salaristabellen van het UNL of NFU voor NWP-mbo, NWP-hbo en NWP-academisch. Voor NWP is geen persoonsgebonden benchfee beschikbaar.

Vervanging van de aanvrager

Met deze budgetmodule kan financiering worden aangevraagd voor de kosten van de te vervangen hoofd- en/of medeaanvrager(s). Hiermee kan de werkgever van de betreffende aanvrager de kosten dekken om die vrij te stellen van onderwijs-, begeleidings-, bestuurs- of beheertaken (niet van onderzoekstaken). De aanvrager mag de tijd die vrijkomt door vervanging alleen inzetten voor werkzaamheden voor het project. In de aanvraag moet beschreven worden welke werkzaamheden in het kader van het project de aanvrager(s) in de vrijgestelde tijd zullen verrichten.

NWO financiert de vervanging op basis van de op de besluitdatum geldende salaristabellen voor een senior wetenschappelijk medewerker (UNL) of postdoc (NFU).

Personeel van hogescholen, TO2-instituten, onderwijsinstellingen en overige onderzoeksorganisaties

Financiering kan worden aangevraagd voor personeel van hogescholen, TO2-instituten, overige onderwijsinstellingen en overige onderzoeksorganisaties. De tarieven worden bepaald aan de hand van de Handleiding Overheidstarieven (HOT), tabel 2 onder 2.2 'gemiddelde totale loonkosten per salarisschaal', kolom 'Uurtarief productieve uren, excl. btw'. De salarisschaal van de aangevraagde functie bepaalt het tarief uit de HOT-tabel.

Voor organisaties die niet de cao Rijksoverheid of vergelijkbaar gebruiken (zoals de cao's van hbo, mbo, vo en lagere overheden), dient het tarief te worden gebruikt dat de werkelijke loonkosten het dichtst benadert.

Wetenschappelijk personeel bij een onderzoeksorganisatie in het buitenland

Financiering kan worden aangevraagd voor loonkosten van personeel aan een buitenlandse onderzoeksorganisatie dat een bijdrage levert aan het project. De buitenlandse onderzoeksorganisatie moet voldoen aan de definitie van onderzoeksorganisatie van artikel 5.1 sub p van de NWO Subsidieregeling 2024.

Onderbouw overtuigend hoe de onderzoeker van de buitenlandse onderzoeksorganisatie specifieke expertise aan het project bijdraagt die in Nederland niet beschikbaar is op het niveau dat voor het project noodzakelijk is. De beoordelingscommissie beoordeelt deze onderbouwing als onderdeel van het criterium 'Kwaliteit van het onderzoek'. Deze onderbouwing is niet nodig wanneer NWO een bilaterale overeenkomst omtrent *Money follows cooperation* heeft gesloten met de nationale onderzoeksfinancier van het land waar de buitenlandse onderzoeksorganisatie zich bevindt. Op de [NWO-website](#) staat met welke onderzoeksfinanciers NWO een dergelijke overeenkomst heeft gesloten. NWO verstrekt geen subsidie aan medeaanvragers in het buitenland die vallen onder toepasselijke sanctiewetgeving.

De hoofdaanvrager ontvangt de subsidie en is verantwoordelijk voor het overmaken van subsidiemiddelen aan de buitenlandse onderzoeksorganisatie van de medeaanvrager en voor de financiële verantwoording van de besteding van het buitenlandse deel van de subsidie. Het wisselkoersrisico ligt bij de aanvrager. Baten of lasten door wisselkoersen zijn niet subsidiabel.

Gebruik de UNL-tarieven gecorrigeerd voor de [landencorrectiecoëfficiënten](#). Deze tarieven zijn maxima. Er is geen persoonsgebonden benchfee beschikbaar.

Als binnen deze budgetmodule meer dan € 125.000 per organisatie wordt aangevraagd, dan is een controleverklaring nodig bij de financiële eindverantwoording.

Voorwaarden buitenlandse onderzoeksorganisatie

De organisatie dient:

- een stichting, vereniging of publiekrechtelijke rechtspersoon te zijn, althans het equivalent daarvan in het land van vestiging van de buitenlandse organisatie (alle andere rechtsvormen, waaronder besloten en naamloze vennootschappen – althans het equivalent daarvan in het land van vestiging van de buitenlandse organisatie – zijn uitgesloten);
- zich in de hoofdzaak zelf bezig te houden met het op onafhankelijke wijze verrichten van fundamenteel onderzoek, industrieel onderzoek of experimentele ontwikkeling of met het met het breed verspreiden van de resultaten van de eigen onderzoeksactiviteiten door middel van onderwijs, publicaties of kennisoverdracht;
- te kunnen verklaren dat de organisatie een gescheiden boekhouding voert ten aanzien van economische/niet-economische activiteiten en dat ondernemingen met een beslissende invloed op de organisatie geen preferente toegang krijgen tot de onderzoeksresultaten van de organisatie.

Let op: Voorafgaand aan het indienen van een aanvraag wordt door NWO aan de hand van bovengenoemde voorwaarden getoetst of de buitenlandse organisatie aan artikel 1.1, leden 4 en 5 van de NWO Subsidieregeling 2024 voldoet en dus als medeaanvrager mag deelnemen.

NWO voert deze toets mede uit om te controleren of er geen sprake is van het verlenen van verboden staatssteun. Deze toets dient ook uitgevoerd te worden als een organisatie binnen een ander NWO programma is getoetst en werd toegestaan als medeaanvrager.

De hoofdaanvrager levert ten behoeve van deze toetsing uiterlijk 10 werkdagen voor de deadline van indiening per e-mail aan doreact.nwa@zonmw.nl (dus uiterlijk **14 april 2026** voor 14:00:00 CEST) de volgende documenten aan van de buitenlandse onderzoeksorganisatie(s):

- een recent uittreksel van de kamer van koophandel, dan wel het equivalent daarvan in het land van vestiging van de buitenlandse organisatie;
- de oprichtingsakte en/of actuele statuten;
- de laatst beschikbare jaarrekening voorzien van een controleverklaring¹⁶;
- een door de buitenlandse organisatie ingevulde Verklaring Onderzoeksorganisatie, beschikbaar op de financieringspagina van deze Call for proposals;
- De documenten worden in het Engels of Nederlands aangeleverd.

Het is toegestaan om andere relevante documentatie toe te voegen. Tevens kan NWO om aanvullende informatie vragen als bovenstaande documenten niet voldoende uitsluitsel bieden om te bepalen of de organisatie mag optreden als medeaanvrager.

Als de organisatie van de beoogde medeaanvrager binnen een ander NWO programma is getoetst aan deze voorwaarden, neem dan tijdig contact op met NWO via het bovengenoemde e-mailadres om af te stemmen of deze organisatie opnieuw moet worden getoetst.

Indien de hoofdaanvrager de voor de toets op de voorwaarden benodigde stukken niet op tijd aanlevert, kan NWO de betreffende organisatie niet als medeaanvrager accepteren

7.1.2 Materieel

Financiering kan worden aangevraagd voor alle project-specifieke kosten met betrekking tot onder meer verbruiksgoederen, inkoop van diensten, materialen, kleine instrumenten, toegang tot (inter)nationale faciliteiten, software en onderzoeksmiddelen die na gebruik geen economische waarde meer hebben. Reis- en verblijfkosten (nationaal en internationaal) voor alle mensen die aan het project werken incl. buitenlandse gastonderzoekers, kosten voor de organisatie van (internationale) workshops en symposia, kosten voor datamanagement, publicaties, en kosten in het kader van *citizen science* vallen eveneens onder deze module. Maximaal 50% van het bij NWO aangevraagde materiele budget kan ingezet worden voor werk door derden (bijvoorbeeld laboratoriumanalyses, dataverzameling enz.).

Het inschakelen van de relevante regelgevende instanties valt onder inhuur derden via de module ‘materiële kosten’ in de begroting. Het is raadzaam om rekening te houden met de beschikbare capaciteit van de regelgevers en hiervoor voldoende uren en budget op te nemen in de begroting van het project voor het tijdig en effectief betrekken van de regelgevers.

Reiskosten (nationaal en internationaal) worden alleen vergoed op basis van tweede klasse/economy class tarieven. Voor publicaties gelden de bepalingen in de paragraaf 5.8 Open access. Kosten voor een controleverklaring kunnen alleen worden opgevoerd voor instellingen die niet onderworpen zijn aan het onderwijsaccountantsprotocol van OCW voor maximaal € 5.000 per controleverklaring.

Het is niet toegestaan om kosten op te voeren voor:

16

Organisaties die niet wettelijk verplicht zijn hun jaarrekening te laten controleren, hoeven een dergelijke controleverklaring niet aan te leveren. Zij moeten daarbij wel kunnen aantonen dat deze wettelijke verplichting niet van toepassing is op de betreffende organisatie.

- organisatie-infrastructuur en overhead, waaronder een volledig functionerende werkplek, huisvesting, kantoorautomatisering, personeelsadministratie, reiskosten woon-werk, opleiding, facilitair, HR-advies en bedrijfszorg, documentaire informatievoorziening en thuiswerkvergoeding;
- het gebruik en onderhoud van in eigen beheer ontwikkelde wetenschappelijke infrastructuur.
- reguliere onderwijsactiviteiten;
- leden van de begeleidingscommissie (zie paragraaf 5.1).

Let op: Indien financiering wordt aangevraagd voor bovenstaande project-specifieke kosten van buitenlandse organisaties dienen deze organisaties voor indiening getoetst te worden op de wijze omschreven in paragraaf 7.1.1 *Wetenschappelijk personeel bij een onderzoeksorganisatie in het buitenland*.

7.1.3 Investerings

Financiering kan worden aangevraagd voor alle project-specifieke middelen ten behoeve van onderzoek of kosten met betrekking tot bouw of doorontwikkeling van wetenschappelijke infrastructuur die na afronding van het project economische waarde behouden, dan wel kunnen worden hergebruikt. De begunstigde verwerft na afloop van het project het eigendom over deze onderzoeksmiddelen. Indien de begunstigde winst realiseert uit het economisch eigendom van deze onderzoeksmiddelen, dan moeten deze winsten worden geïnvesteerd in primaire activiteiten van de begunstigde zoals bedoeld in artikel 3.1.4, lid 2, van de NWO Subsidieregeling 2024. Het gaat om de aanschaf van apparatuur met restwaarde voor de uitvoering van onderzoek en om investeringen in de opbouw of (verdere) ontwikkeling van wetenschappelijke infrastructuur. Loonkosten als onderdeel van de investering zijn op te voeren als personele kosten.

Indien apparatuur niet tijdens de volledige levensduur daarvan voor het voorgestelde project wordt gebruikt, komen alleen de afschrijvingskosten overeenstemmend met de looptijd van het voorgestelde project, berekend volgens algemeen erkende boekhoudkundige beginselen, voor subsidiëring in aanmerking.

De kosten voor investeringen dienen in de aanvraag adequaat gespecificeerd en gemotiveerd te worden.

Subsidiabel zijn:

- kosten voor investeringen in wetenschappelijke apparatuur.
- kosten voor investeringen in datasets.
- loonkosten voor medewerkers met essentiële technische expertise noodzakelijk voor de ontwikkeling of bouw van een investering.

Niet-subsidiabel zijn:

- kosten voor infrastructurele voorzieningen die tot de gebruikelijke infrastructuur gerekend kunnen worden zoals: volledig functionerende werkplek, huisvesting, kantoorautomatisering, personeelsadministratie, reiskosten woon-werk, opleiding, facilitair, HR-advies en bedrijfszorg, documentaire informatievoorziening, thuiswerkvergoeding).
- dataverzamelingen en eventuele bijbehorende software en bibliografieën die reeds op andere wijze beschikbaar zijn.
- overige personeelskosten, waaronder personeelskosten voor de exploitatie en het uitvoeren van onderzoek met de faciliteit.
- kosten voor onderhoud en gebruik van de apparatuur op een project. De kosten voor het gebruik van apparatuur op een project kunnen via het materieel budget aangevraagd worden.

7.1.4 Kennisbenutting

Het aangevraagde budget dient in de aanvraag adequaat gespecificeerd te worden. Gebruik voor de bepaling van de tarieven de bepalingen van de budgetmodules Personeel (7.1.1) en Materieel (7.1.2).

Impact Plan-benadering

Het is verplicht om bij het opstellen van een aanvraag gebruik te maken van deze module en minimaal 5% tot maximaal 20% van het subsidiebedrag in te zetten voor deze module.

In de projectbegroting staan binnen deze module in ieder geval kosten voor de volgende activiteiten:

- Specifieke activiteiten om kennisbenutting naar (intermediaire) partijen die niet in het project gefinancierd worden, zoals bijvoorbeeld kennisplatforms, te bevorderen. Deze activiteiten omvatten onder andere gezamenlijke leeractiviteiten, trainingen en communicatie-activiteiten.
- Belanghebbenden ('stakeholders') betrekken: activiteiten georganiseerd door het consortium gericht op het betrekken van stakeholders, zoals consultatie workshops, expert meetings, ronde tafel bijeenkomsten e.d.
- Communicatie: activiteiten georganiseerd door het consortium zoals (internationale) learning events, ontwikkeling van video's, blogs, nieuwsbrieven en andere media uitingen. Het inhuren van communicatie expertise kan hier ook onder vallen.
- Ontwikkeling van vaardigheden: Activiteiten gericht op het ontwikkelen van vaardigheden die verder gaan dan de niveaus van de individuele studenten, promovendi of postdocs, zoals het ontwikkelen van cursussen voor stakeholders of masterstudenten.
- Monitoring en evaluatiemomenten waarin kennisbenutting onderwerp van discussie is: zoals bijvoorbeeld de tussentijdse evaluaties en de bijeenkomsten van commissies.

Let op: Indien financiering wordt aangevraagd voor bovenstaande project-specifieke kosten van buitenlandse organisaties dienen deze organisaties voor indiening getoetst te worden op de wijze omschreven in paragraaf 7.1.1 *Wetenschappelijk personeel bij een onderzoeksorganisatie in het buitenland*.

7.1.5 Projectmanagement

De module Projectmanagement geeft de mogelijkheid om een post voor projectmanagement aan te vragen tot maximaal 5% van het subsidiebedrag. De hoofdaanvrager moet deze post adequaat motiveren.

Onder projectmanagement wordt onder andere verstaan het optimaal vormgeven van de organisatiestructuur van het consortium, ondersteuning van het consortium en de hoofdaanvrager, het bewaken van de samenhang, voortgang en eenheid van het project, en de afstemming tussen de deelprojecten binnen het project. Deze taken mogen ook door externe partijen worden uitgevoerd zover niet beschikbaar op de kennisinstelling van de hoofdaanvrager. Onderzoeksorganisaties dienen bij de offerteprocedure tot het selecteren van een derde partij rekening te houden met de inkoopregels van de overheid en waar nodig een Europese aanbestedingsprocedure te volgen. De werkzaamheden van de hoofdaanvrager en aanvragers zelf in het kader van het project(management) mogen niet bekostigd worden uit deze budgetmodule.

Het voor projectmanagement aan te vragen budget kan bestaan uit materiële- of uitvoeringskosten en personele kosten. Voor personele kosten kan een maximaal tarief van € 121,- per uur worden opgevoerd. Het uurtarief van het aan te stellen personeel dient te zijn gebaseerd op een kostendekkend tarief en wordt berekend op basis van het gehanteerde standaard productief aantal uur van de organisatie. Het kostendekkend tarief omvat:

- (gemiddeld) brutoloon behorende bij de functie van de medewerker die zal bijdragen aan het project (op basis van de cao-inschaling van de betreffende medewerker);
- vakantiegeld en 13^e maand (indien van toepassing in de geldende cao) naar rato van de inzet in fte;
- sociale lasten;
- pensioenlasten;
- overhead.

Het is toegestaan om taken in het kader van projectmanagement door externe partijen te laten uitvoeren, maar het deel van (commerciële) uurtarieven dat voornoemde tarieven overschrijdt, is niet subsidiabel en kan derhalve niet worden opgenomen in de begroting.

7.2 Indexering

Het tarief op het moment van de besluitdatum is van toepassing. NWO past bij de toekenning zo nodig eenmalig ambtshalve een indexering toe van de loonkosten. Hierbij wordt de datum gehanteerd waarop de tarieven ingaan. Indien de datum van bekendmaking van de tarieven later is dan de ingangsdatum, wordt de datum van bekendmaking gehanteerd. De tarieven van de Universiteiten van Nederland (UNL) gaan doorgaans in op 1 juli, van de Nederlandse Federatie van Universitair medische centra (NFU) op 1 augustus en van de Handleiding Overheidstarieven (HOT) op 1 januari.

Ambtshalve indexering heeft geen invloed op het subsidieplafond en het maximaal aan te vragen subsidiebedrag. Het subsidieplafond en het maximaal aan te vragen subsidiebedrag blijven ongewijzigd tijdens de beoordelingsprocedure. Bij toewijzing wordt indexering toegepast op het subsidiebedrag.

Indien cofinanciering is vereist dan wel toegestaan, heeft de ambtshalve indexering geen gevolgen voor de eisen aan eigen bijdragen en cofinanciering, noch voor de IE-rechten die uit de cofinanciering kunnen voortvloeien.

7.3 Erkende onderzoekorganisaties

De hieronder genoemde Rijkskennisinstellingen mogen als hoofdaanvrager optreden in een consortium. De toetsing zoals vermeld in paragraaf 3.1.1 is voor deze organisaties **niet** nodig.

1. KNMI - Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut
2. RIVM - Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
3. CBS - Centraal Bureau voor de Statistiek

De hieronder genoemde onderzoeksorganisaties mogen als medeaanvrager optreden in een consortium. De toetsing zoals vermeld in paragraaf 3.1.1 is voor deze organisaties **niet** nodig.

1. IHE Delft Institute for Water Education
2. Waag Futurelab
3. SWOV - Instituut voor Wetenschappelijk Onderzoek Verkeersveiligheid
4. IMEC-NL
5. Nivel
6. NLDA - Nederlandse Defensie Academie
7. AMS Institute
8. Trimbos instituut
9. AMS Institute - Amsterdam Institute for Advanced Metropolitan Solutions
10. BPRC - Biomedical Primate Research Centre

7.4 Definities Technology Readiness Levels

Deze Call for proposals richt zich op specifieke fases van innovatie en productontwikkeling van proefdiervrije modellen voor regulatoire testen van chemische stoffen, namelijk Technology Readiness Levels (TRL) 3-7. De TRL's geven de mate van ontwikkeling van een technologie aan. Om deze specifieke fases aan te duiden worden de TRL definities van het RVO gebruikt.

Verkennen (Discovery phase): TRL 1, 2 en 3

Level 1: Fundamenteel onderzoek

U doet onderzoek naar uw innovatieve idee en de basisprincipes van de innovatie. U bent hierbij bezig met fundamenteel onderzoek en deskresearch.

Level 2: Toegepast onderzoek

U gaat nu bezig met de formulering van het technologisch concept en de praktische toepassingen. In deze fase bent u vooral bezig met experimenteel en/of analytisch onderzoek.

Level 3: Toetsing (Proof of principle / Proof of concept)

U onderzoekt de toepasbaarheid van het concept op experimentele basis (experimenteel proof of concept). U toetst en valideert hypothesen over verschillende componenten van het concept.

Ontwikkelen (Development phase): TRL 4, 5 en 6

Level 4: Implementatie en test prototype

U gaat de Proof-of-concept van uw innovatie op labschaal testen. Een prototype dat u in deze fase ontwikkelt, kost relatief weinig geld en tijd om te ontwikkelen en is daarmee nog ver verwijderd van een definitief product, proces of dienst.

Level 5: Validatie prototype

U onderzoekt de werking van het technologisch concept in een relevante omgeving. Dit is de 1e stap in de demonstratie van de technologie. Een prototype dat u in deze fase ontwikkelt, kost relatief veel tijd en geld en is niet ver verwijderd van het uiteindelijke product of systeem.

Level 6: Demonstratie prototype in testomgeving

U gaat het concept uitgebreid testen en demonstreren in een relevante testomgeving. Het testen vindt plaats na de technische validatie in een relevante (pilot) omgeving, zoals een proeftuin. Het concept geeft inzicht in de werking van alle componenten tezamen.

Demonstreren (Demonstration phase): TRL 7 en 8

Level 7: Demonstratie prototype in operationele omgeving

U gaat het concept testen en demonstreren in een gebruikersomgeving om werking in een operationele omgeving te bewijzen. De demonstratie van het concept in een praktijkomgeving levert nieuwe inzichten op voor de definitieve markttoepassing van uw innovatie.

Level 8: Product/dienst is compleet en operationeel

In deze fase krijgt uw innovatie zijn definitieve vorm. U hebt de technologische werking getest en het is bewezen dat het voldoet aan gestelde verwachtingen, kwalificaties en normen (certificering). Daarnaast bepaalt u de financiële kaders voor (massa)productie en lancering en bent u klaar voor de volgende stap.

Opschalen en vermarkten (Deployment phase): TRL 9

Level 9: Marktintroductie product/dienst/procedé

Uw innovatie is technisch en commercieel gereed; productierijp en klaar voor lancering in de gewenste marktomgeving. Nu het totale ontwikkelingsproces is afgerond weet u hoe u uw product bij de gewenste doelgroep in de juiste markt krijgt.

Uitgave: december 2025

Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek

Bezoekadres:

Locatie Den Haag

Laan van Nieuw Oost-Indië

2593 CE Den Haag

Nederland

Locatie Utrecht

Winthontlaan 2

3526 KV Utrecht

Coverbeeld: credits shutterstock

Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek | [NWO](#)

